

Laimingų Naujųjų 2018-ųjų metų!

LIETUVA

Jonas Aistis

*Tu buvai išdidi ir galinga
Kunigaikščių plati Lietuva,
Kai drebėjo totoriai, Maskva,
Ir lenkai, ir kryžiuočiai karingi.*

*Ta galybė išsprūdusi dingo -
Nukamavo nelygi kova -
Ir buvai prislėgta, nelaiminga
Kruvinų baudžiavų Lietuva.*

*Atsikėlei graži ir džiaugsminga,
Nors paplūdus kraujuos, bet laisva.
Iš vergijų išėjus gyva,*

*Tujen eisi gyvenimo vingiais
Vis laisva, išdidi ir galinga
Amžinų amžina Lietuva!*

Lietuvos Trispalvė iškilmingai nešama į Gedimino pilies bokštą.

Kauno miesto savivaldybės nuotr.

SAUSIO 1-OJI – LIETUVOS VĖLIAVOS DIENA

Sausio 1 dieną Lietuvos nacionalinio muziejaus padalinyje Gedimino kalno pilies bokšte Lietuvos kariai iškilmingos ceremonijos metu iškelia 2018 metų vėliavą. Taip kiekvienais metais minime Lietuvos vėliavos dieną, prisimindami ir pagerbdami Lietuvos savanorius, kurių dėka 1919 metais sausio 1 d. pirmą kartą Gedimino pilies bokšte Vilniuje suplevėsavo Lietuvos trispalvė – laisvos Lietuvos simbolis.

Prieš pakeldami naująją valstybinę vėliavą, kariai nuleidžia 2017 metais iškeltą trispalvę. Pagal tradiciją, senoji vėliava kasmet perduodama saugoti vienai iš Lietuvos mokyklų, pasižymėjusių ugdatant pilietiškumą, puoselėjant istorinę atmintį.

Šįkart Lietuvos valstybinę vėliava oficialios ceremonijos metu bus perduota Viduklės

Simono Stanevičiaus gimnazijos delegacijai. Kuri mokykla arba bendruomenė gauna Lietuvos vėliavą iš Gedimino kalno pilies bokšto, kartu nutaria Krašto apsaugos ministerija, Švietimo ir mokslo ministerija ir Lietuvos nacionalinis muziejus.

Lietuvos valstybinė vėliava, iškelta Gedimino kalno pilies bokšte, žymėjo ne vieną Lietuvai svarbų istorinį įvykį. 1919 metais sausio 1 d. iškelta Lietuvos trispalvė Gedimino kalno pilies bokšte plevėsavo neilgai. 1919 m. sausio 6 d. Vilnių užėmę bolševikai nuo trispalvės nuplėšė geltoną ir žalią spalvas, palikę tik raudoną.

Antrą kartą Lietuvos trispalvė buvo iškelta 1920 m. rugpjūčio 26 d., kai į Vilnių sugrįžo Lietuvos kariuomenė. Tačiau tų pačių metų spalio 9

d. Vilnių užgrobė „želigovskinkai“ ir lietuviška trispalvė vėl buvo nuplėšta.

Trečią kartą Lietuvos trispalvė iškelta virš Gedimino bokšto 1939 spalio 29 d., Lietuvai atgavus Vilnių. Tačiau ir tuomet vėliava neilgai plevėsavo.

1944 metais balandžio 6 dieną septyni generolo leitenanto Povilo Plechavičiaus suformuoti Lietuvos vietinės rinktinės batalionai atžygiavo į Vilniaus kraštą ir į Vilnių bei Gedimino pilies bokšte išklė Lietuvos trispalvę vėliavą, kuri plevėsavo iki gegužės 15 dienos. Vėliau prasidėjo sovietinė okupacija.

Penktą kartą Lietuvos trispalvė virš Gedimino kalno pilies bokšto iškelta tik 1988 m. spalio 7 d. ir nuo to laiko tebeplevėsuoja iki šiol.

LR KM

NATO VADOVAS TIKISI, KAD DIALOGAS SU RUSIJA BUS AKTYVESNIS

Tikėtina, kad 2018-aisiais NATO suintensyvins dialogą su Rusija, interviu naujienų agentūrai dpa teigė Aljanso generalinis sekretorius Jensas Stoltenbergas.

Kai Rusija 2014-ųjų pradžioje aneksavo Ukrainos Krymo pusiasalį ir Rytų Ukrainoje ėmė remti separatistus, Maskvos ir NATO santykiai pasiekė žemiausią tašką nuo Šaltojo karo laikų.

Dėl šių priežasčių dvejus metus Aljanso ir Rusijos santykiai buvo įšaldyti. Tiesiogines derybas NATO ir Rusijos ambasadoriai atnaujino tik 2016 metais. Tuo metu pirmosios nuo krizės pradžios aukšto lygmens karinės derybos buvo surengtos 2017 metais.

„Manau, kad vyks daugiau susitikimų ir bus plačiau naudojamosi tiesioginiais ka-

riniais komunikacijos kanalais“, – mintimis dalijosi J. Stoltenbergas.

„Taigi judame į priekį tiek politinio dialogo, tiek karinių komunikacijos kanalų klausimais. Prie to prisideda visas Aljansas“, – pridūrė jis.

Nuo Ukrainos krizės pradžios NATO sustiprino savo gynybą nuo Rusijos agresijos bei kaltino Maskvą, kad ji pasitelkia melagingą propagandą ir kibernetines atakas, siekdama pabloginti saugumo padėtį regione. Tačiau J. Stoltenbergas pabrėžė, kad, jo nuomone, itin svarbu, jog komunikacijos su Maskva kanalai išliktų atviri.

„Palaikyti tokį dialogą nėra lengva“, – pridūrė J. Stoltenbergas. Tačiau tuo pat metu jis pabrėžė, kad: „Rusija yra mūsų kaimynė, ir ji niekur nedings“.

ELTA

SEULE SULAIKYTAS ANTRAS LAIVAS, GABENĖS NAFTĄ Š. KORĖJAI

2017 m. gruodžio 31 d., sekmadinį Pietų Korėjos žiniasklaida pranešė, kad jau daugiau nei savaitę Seulo jūrų uoste sulaikytas užsienio laivas, įtariamas Šiaurės Korėjai gabenęs naftos produktus. Vos prieš dvi dienas Seulas paskelbė apie pirmąjį sulaikytą laivą, plukdžiusį atsargas į Pchenjaną.

Manoma, kad antrasis laivas, pavadinimu KOTI, perkrovė naftos produktus į

Šiaurės Korėjai priklausantį laivą. KOTI nuo gruodžio 21 d. neleidžiama išplaukti iš Pietų Korėjos vakaruose esančio Peongtaeko-Dangdžino uosto.

Pasak vietos žiniasklaidos, laivas liks uoste iki tol, kol bus baigtas tyrimas.

KOTI plaukioja su Panamos vėliava, o laivo įgulą sudaro daugiausia Kinijos ir Mianmaro piliečiai. LRT

IZRAELIS PASITRAUKIA IŠ UNESCO

Izraelis oficialiai informavo Jungtinių Tautų švietimo mokslo ir kultūros organizaciją (UNESCO) apie savo sprendimą pasitraukti iš agentūros.

Šis žingsnis buvo atliktas praėjus dviem mėnesiams po to, kai Izraelis paskelbė, kad paseks JAV pavyzdžiu ir išstos iš šios organizacijos dėl žydų valstybę kritikuojančių rezoliucijų.

UNESCO vadovė Audrey Azoulay savo pranešime nu-

rodė 2017 m. gruodžio 29 d. buvusi oficialiai informuota apie Izraelio pasitraukimą iš organizacijos, įvyksiantį 2018 metų gruodžio 31 dieną.

„Labai dėl to apgailestauju, nes mano įsitikinimu, tik būdamas UNESCO viduje, o ne už jos ribų, valstybės geriausiai gali siekti išspręsti ginčus dėl organizacijos kompetencijos sričių“, – sakė ji.

Spalio 12 dieną paskelbtas JAV sprendimas trauktis

iš UNESCO pademonstravo didėjančią Vašingtono atotrūkį nuo daugiašalių institucijų, vadovaujant nacionalistinės pakraipos politiką vykdančiam prezidentui Donaldui Trampui (Donald Trump).

Tąsyk JAV apkaltino UNESCO „nusistatymu prieš Izraelį“. Tokių pačių kaltinimų pažėrė ir Izraelio premjeras Benjaminas Netanyahu, pareiškęs, kad UNESCO tapo „absurdo teatru“.

LRT

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

Prezidentė Dalia Grybauskaitė pasveikino Lietuvos žmones sutinkant 2018-uosius ir kartu – antrąjį Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmetį. Šalies vadovė ragino būti drąsiems, nebijoti svajoti ir kelti sau didžiausių tikslų. „Mums užteks jėgų jiems pasiekti“, – sakė D. Grybauskaitė.

2018-ieji – Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečio metai – taip pat paskelbti Sąjūdžio, Lietuvos skautų judėjimo, Simono Daukanto, Vydūno, Adolfo Ramanausko-Vanago, Tėvo Stanislovo metais. Seimo sprendimu, 2018-ieji bus ir Lietuvos Globėjos, Trakų Dievo Motinos, paveikslų karūnavimo 300-ųjų metinių minėjimo metais, Lietuvos katalikų moterų sąjungos metais.

Vis mažiau laiko liekant iki dienos, kai minėsime atkurtos Lietuvos šimtmetį, LRT inicijavo pilietinę akciją „Keliu vėliavą“, ragindama kuo daugiau žmonių, taip pat ir išvykusių gyventi svetur, iškelti trispalves, ir ne tik švenčių dienomis. Prie akcijos prisijungusioje Palangoje Lietuvos vėliavos spalvomis nušvito jūros tiltas.

Heraldikos komisija nepritaria, kad virš pagrindinių valstybės institucijų nuolat plevėsuotų ne tik trispalvė, bet ir istorinė vėliava su Vyčiu. Komisijos nuomone, siūlomos pataisos įvestų painiavą, todėl raginama jų atsisakyti. Anot Heraldikos komisijos, istorinė vėliava galėtų būti keliama valstybės švenčių dienomis, bet ne nuolatos. Seimo Teisės ir teisėtvarkos komitetas 2017 m. gruodžio 27 d. dėl Valstybės vėliavos ir kitų vėliavų įstatymo pataisų surengė klausymus. Jų dalyviai vis dėlto sutarė, kad istorinė arba herbinė vėliava turėtų būti nuolat iškeliama virš arba šalia Seimo, prezidentūros, vyriausybės ir ministerijų, Konstitucinio Teismo, teismų, prokuratūrų, Lietuvos banko, Vyriausiosios rinkimų komisijos, savivaldybių, Valdovų rūmų Vilniuje, Trakų pilies bei Karo muziejaus skverelyje Kaune. Taip pat Kernavėje ir Senujų Trakų piliavietėje.

Iniciatyvos „Idėja Lietuvai“ metu viena iš išrinktų 30 idėjų buvo pakeisti anglišką Lietuvos vardą, žodyje „Lithuania“ atsisakant raidės „h“ ir liekant prie paprasčiau ištariamo varianto „Lituania“, bet idėjai neprita.

Seimo Etikos ir procedūrų komisija pradėjo tyrimą dėl Artūro Skardžiaus ir Petro Gražulio viešų pasisakymų *15min.lt* žurnalistų atžvilgiu. Abu Seimo nariai 15min.lt Tyrimų skyriaus žurnalistus koneveikė parlamente vykstant batalijoms dėl A. Skardžiaus perkėlimo iš Ekonomikos į Aplinkos apsaugos komitetą. Politikai kartojo įžeidžiamus epitetu, pavyzdžiui, „purvasklaida“ ir laidė užuominas apie neva šešėliniais pinigais apmokamą žurnalistų darbą.

Rusija paprašė Lietuvos padidinti balsavimo vietų skaičių šalyje per kitąmet pavasarį vyksiančius šalies prezidento rinkimus. Anot Lietuvos užsienio reikalų ministerijos, tokį prašymą pateikė Rusijos ambasada. Jis šiuo metu nagrinėjamas. Anot jos, panašaus pobūdžio prašymus Lietuva gauna prieš kiekvienus Rusijos rinkimus. Pavyzdžiui, 2016 m. rugsėjį per rinkimus į Rusijos Valstybės Dūmą šios šalies piliečiai Lietuvoje galėjo balsuoti keturiuose miestuose – Vilniuje, Klaipėdoje, Šiauliuose ir Visagine. Tų rinkimų metu Lietuvoje balsavo apie 2 tūkst. Rusijos piliečių. Analitikai beveik neabejoja, kad kitų metų kovą vyksiančius Rusijos prezidento rinkimus laimės dabartinis šalies vadovas Vladimiras Putinas.

Kauno savivaldybės meras, Vyčio paramos fondo atstovai bei skulptūros autorius 2017 m. gruodžio 28 d. pasirašė susitarimą dėl Vyčio skulptūros statybų - sostinės Lukiškių aikštėje siūlytas statyti Vyčio paminklas Kaune turėtų iškilti iki š.m. liepos 6 dienos.

„Valstiečiai“ neturi reikiamos paramos, kad būtų priimtos jų inicijuotos Konstitucijos pataisos ir sumažintas Seimo narių skaičius, pripažino parlamento vadovas Viktoras Pranckietis. Visgi Konstitucijos pataisos bus teikiamos balsavimui, tikintis, kad politikai jas parems dėl rinkėjų spaudimo, interviu *Žinių radijui* teigė parlamento vadovas. Seimas dar kadencijos pradžioje po pateikimo yra pritaręs „valstiečių“ inicijuotoms Konstitucijos pataisoms, kuriomis siūloma nuo 141 iki 101 mažinti parlamentarų skaičių, taip pat iš spalio į kovą perkelti Seimo rinkimų datą. Tuomet už Konstitucijos pataisų projektą balsavo 67 Seimo nariai ir jis pajudėjo į priekį, bet vėliau balsuojant dėl priėmimo pataisai patvirtinti jau reikėtų 94 balsų.

Seimo Pirmininkas su Kultūros paveldo departamento direktore Diana Varnaite aptarė pasirengimą popiežiaus vizitui. Pasak Viktoro Pranckiečio atstovės, per susitikimą buvo kalbama, kad reikia sutvarkyti bažnyčias, kuriose lankysis popiežius. Planuojama tvarkyti Vilniaus arkikatedros pamatus, Kauno Šventųjų apaštalų Petro ir Povilo arkikatedrą baziliką. Anot Karolinos Frolovičienės, su D. Varnaite taip pat norima aptarti kitų paveldo statinių būklę, galimybes tvarkyti Seimo fontaną. Popiežius Pranciškus Lietuvoje lankysis š.m. rugsėjį.

Parengta pagal Lietuvos žiniasklaidos pranešimus

NORMALŪS SANTYKIAI SU RUSIJA GALIMI SU VIENA SĄLYGA

Rexas Tillersonas ir Sergejus Lavrovas.

AFP

Jungtinės Valstijos pasirengusios pratęsti bendradarbiavimą su Rusija tais aspektais, kur abiejų šalių interesai sutampa, tačiau mano, kad kol neišspręsta Ukrainos problema, Vašingtono ir Maskvos santykių normalizuoti neįmanoma, sakė JAV valstybės sekretorius Rexas Tillersonas.

„Budime Rusijos agresijos sąlygomis, bet pripažįstame būtinybę dirbti drauge su Rusija, kur mūsų interesai sutampa“, – sakoma valstybės sekretoriaus straipsnyje laikraštyje „*The New York Times*“.

R. Tillersonas pažymėjo, kad „tai niekur nėra taip aki-vaizdu, kaip Sirijoje“.

Pasak jo, šiuo metu Rusija patvirtino ištikimybę Sirijos konflikto šalių deryboms Ženevoje. „Tikimės, kad Rusija tęs šitą liniją“, – sakė jis.

„Esu įsitikinęs, kad sėkmingas šių derybų užbaigimas pavers Siriją šalimi, laisva nuo (prezidento) Basharo al-Assado ir jo šeimos“, – pareiškė R. Tillersonas.

Tuo pačiu jis pažymėjo: „Mūsų dienomis JAV santykiai su ... Rusija, kuri per pastarąjį dešimtmetį įsiveržė į kaimynines šalis Gruziją ir Ukrainą, bando pakirsti Vakarų galių suverenitetą, kišasi į mūsų ir kitų valstybių rinkimus, yra blogi.“

Pasak JAV valstybės se-

ketoriaus, Kurto Volkerio paskyrimas JAV specialiuoju atstovu Ukrainai „patvirtina mūsų ištikimybę Ukrainos suvereniteto ir teritorinio vienetumo atkūrimui“.

„Be taikaus situacijos Ukrainoje suregulavimo, kuris turi prasidėti nuo to, kad Rusija vykdytų Minsko susitarimus, santykiai su Rusija negali būti normalūs“, – pabrėžė JAV diplomatijos vadovas.

Jo nuomone, JAV ir Rusijos santykių normalizavimas neįmanomas esant dabartinei Rusijos vadovybei. „Kalbant apie Rusiją, neturime iliuzijų dėl režimo, su kuriuo susiduriame“, – sakė R. Tillersonas.

LRT

PALESTINIEČIAI ATŠAUKIA PASIUNTINĮ IŠ JAV

Palestiniečiai pareiškė, kad konsultacijoms atšaukia savo pasiuntinį iš Jungtinių Amerikos Valstijų po to, kai prezidentas Donaldas Trampas (Donald Trump) gruodžio pradžioje pripažino Jeruzalę Izraelio sostine.

Amžinąja savo sostinę ją

vadina palestiniečių prezidentas Mahmoudas Abbasas. Jis taip pat yra sakęs, kad daugiau nemato jokio vaidmens amerikiečiams taikos procese.

Po D. Trampo sprendimo per susidūrimus su Izraelio pareigūnais žuvo 13 palestiniečių. Jeruzalės statusas – labai jautrus

TURKIJA IR JAV ATNAUJINS VIZŲ IŠDAVIMĄ VIENA KITOS PILIEČIAMS

Turkijos pasiuntinybės Jungtinėse Valstijose visiškai atnaujins vizų išdavimą JAV piliečiams, 2017 m. gruodžio 28 d. pranešė Ankaros ambasada Vašingtone. Kiek anksčiau apie visišką vizų išdavimo paslaugų atnaujinimą pranešė JAV konsulinės misijos Turkijoje.

„Pagal grįžtamumo principą, mūsų uždėti apribojimai JAV piliečių vizų režimui yra panaikinami tuo pačiu metu“, – sakoma Turkijos ambasados pareiškiame.

Spalio mėnesį JAV nusprendus sustabdyti vizų išdavimą Turkijos piliečiams, Ankara ėmėsi tokių pačių atsakomųjų priemonių.

Turkijos ambasada Vašingtone pareiškė „sveikinanti sprendimą nuo šios dienos grįžti prie senosios sistemos“.

Tuo metu JAV pranešė gavusi Ankaros garantijų, kad Turkija nebevykdys jokių teisinių procedūrų prieš jos diplomatus darbuotojus po krizės, kurią sukėlė vieno JAV konsulato darbuotojo suėmimas.

Tačiau Turkijos ambasados pareiškiame sakoma, kad „Turkija yra teisinė valstybė“ ir „tokios garantijos dėl teismo laukiančių bylų nebuvo duotos“.

„Mes nemanome, kad būtų teisinga dezinformuoti Turkijos ir Amerikos visuomenes tvirtinant, jog tokios garantijos buvo suteiktos“, – sakoma jame.

Pakartojant amerikiečių pranešimo stilių pareiškiame taip pat sakoma, jog „rimtą susirūpinimą“ Ankarai kelia JAV iškeltos bylos, kuriose figūruoja Turkijos piliečiai.

LRT

UŽ AKIŲ NUTEISTAS MAGNICKIO ĮSTATYMO INICIATORIUS

Maskvos teismas 2017 m. gruodžio 29 d. devyniems metams už akių nuteisė finansininką Williamą Browderį – vieną pagrindinių iniciatorių priimant vadinamąjį Magnickio įstatymą Jungtinėse Valstijose. Tokia pati bausmė jam jau buvo skirta 2013-aisiais, kai su velioniu S. Magnickiu buvo pripažinti kaltais dėl mokesčių vengimo, tai paskatino tarptautinį pasipiktinimą.

Sergejus Magnickis, kurio vardu pavadintas įstatymas, buvo W. Browderio investicijų bendrovės teisininkas, atskleidęs didelio masto Rusijos pareigūnų korupcijos schemą ir mįslingai miręs Rusijos kalėjime.

LRT

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS
THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

DIRVA

TEL. (216) 531-8150

FAX (216) 531-8428

E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19010 CLEVELAND, OHIO 44119-0010

19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

Leidžia Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugija „Viltis“, Inc.

Algirdas V. Matulionis, pirmininkas / president

Gediminas Markevičius, redaktorius / editor

2713 West 71st St, Chicago, IL 60629-2005

E-mail: dirva.redaktorius.chicago@gmail.com

DIRVA (USPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0010

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices.
Published bi-weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn.
VILTIS, INC. - Subscription per year - \$55.00, first class - \$78. Single copy - \$2.00. Air mail overseas - \$130.00.

Prenumerata metams - \$55.00, pusei metų - \$40.00, pirma klase - \$78.
Oro paštu į užsienį metams - \$130.00. Atskiro numerio kaina - \$2.00.
Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu, ne visada sutampa su redakcijos nuomone. Nespausdinti straipsniai grąžinami tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

TĖVYNĖ PRASIDEDA ŠEIMOJE

Kartais pagalvoji – o jeigu ant sienos nekabėtų kalendorius, gal nematytum, kad laikas lekia lyg pašėlęs? Atrodytų, tik ką stebėjaisi, kaip čia galėjo nutikti, jog nepastebimai 2016-ieji priartėjo prie pabaigos? O šiandien – ką, jau 2017-ieji baigiasi? Negali būti! Deja, toks tas gyvenimas – lekia pro mus laiko genamas, nepastebimas... Nespėji pasidžiaugti Kalėdų šventumu, o jau, žiūrėk, Velykos, Joninės... Jau tavo vaikai seniai nebe vaikai, jau jie tavo mylimiausių anūkėlių tėvai. Menkai trumpas žmogaus gyvenimas, bet gražus ir didingas, jei žmogus jį nugyvena dorai ir prasmingai. Nebūtina kiekvienam tapti istorine asmenybe, tačiau svarbu neprarasti pilietiškumo ir patriotizmo jausmo, kuris yra geriausias mūsų tėvų, senelių ir prosenelių tikėjimo ir pasididžiavimo, jog „lietuviais esame mes gimę“, pagerbimas. Deja, bet modernėjančiame pasaulyje vietos šioms mūsų tėvų puoselėtoms vertybėms vis mažiau. Savaiame suprantama, kad kiekvienas naujas laikmetis kelia naujus reikalavimus, kiekviena nauja karta turi ir naujus polėkius, idealus. Tačiau suspaudžia širdį, kai žiūrėdamas per Lietuvos valstybinę televiziją populiarią laidą pamatai, jog jauni „proto mūšio“ dalyviai negali atsakyti į klausimą, koks gyvis simbolizuoja Šventąjį Trejybę arba nuotraukoje negali atpažinti poeto Justino Marcinkevičiaus. Dar liūdniau nuteikia jų neišprusimas mūsų tautos istorijoje – jaunuoliai nežinojo, koks buvo partizanų vado Jono Žemaičio slapyvardis! Tad ko paskui stebėtis, kad jauni žmonės nemato problemos Rūtos Vanagaitės kliedesiuose apie partizanus? Arba kalba, kad „arklys“ neįdomus, atsibodęs, kad kur kas geriau pievutė, kurioje galima drybsoti, rengti piknikėlius, vedžioti šuniukus...

Nebaksnokime dėl to pirštu į mokyklą – patriotizmo pradmenys pirmiausia suželia šeimose. O ką šeima? Jei Lietuvos Respublikos Teisingumo ministerijos vadovė Milda Vainiutė nežino, koks svarbus įvykis buvo pavadintas „bananų baliumi“, tai ko norėti iš jos kartos tėvų vaikų? (Beje, š.m. bus 30 metų tam „baliui“.) Tiesą sakant, net įdomu pasidare – kokioje šeimoje augo būsimoji teisingumo ministrė, kaip jos šeimoje buvo sutiktas Sąjūdis, paskui - atgauta Lietuvos nepriklausomybė? Jokia paslaptis, kad dalis žmonių į Sąjūdį ir Atgimimą žiūrėjo priešišškai, nes tai grasino jų nomenklatūrinėms privilegijoms, šiltoms vietelėms, galimybėms „suskombinuoti“, grasino jų patogiam prisitaikėliškumui ir t. t. Jie tikrai neketino pasiaukoti Lietuvos ateities labui, pakentėti, pasispausti... Ką girdėjo namuose jų vaikai? Tikrai ne tai, ką iš savo tėvų girdėjo mūsų seneliai kuriantis Nepriklausomai Lietuvai, kurios šimtmetį po poros mėnesių ketiname švęsti. Štai kur šaknys emigracijos, nuolatinio nepasitenkinimo valstybe, netikėjimo Lietuvos ateitimi! Ir pralaimėtų rinkimų bei referendumų (dėl indėlių grąžinimo, dėl Visagino AE statybų) priežastys.

2018-ieji paskelbti Lietuvos partizanų vado Adolfo Ramanausko-Vanago, Sąjūdžio ir Tėvo Stanislovo metais. O kaip būtų nuostabu, kad Lietuvos nepriklausomybės šimtmečio proga būtų paskelbti ir „Lietuviškos šeimos“ metai

APIE TAI, KAIP PADARYTI PASAULĮ GERESNĮ

Savo kalėdiniame žodyje miestui ir pasauliui popiežius Pranciškus niūriomis spalvomis vaizdavo šiandieninio pasaulio padėtį ir ypač apgailestavo dėl Žemėje vykstančių karų, rašė Kalėdų pirmąją dieną Vokietijos radijo „Deutschlandfunk“ žurnalistas Jan-Christophas Kitzleris ir tęsė:

„Nepaisant griežtų saugumo kontrolių, Vatikano Šv. Petro aikštėje susirinko apie 50 tūkstančių žmonių, kad išgirstų popiežiaus žodį „miestui ir pasauliui“. Jame Šv. Tėvas smerkė „žmogaus, socialinės tvarkos ir aplinkos sunykimą“, dėl kurio atsakingas „pasenęs plėtros modelis“.

Savo kalboje popiežius tęsė savo pamokslo, pasakyto Kūčių naktį per Piemenėlių mišias, mintis. Tąsyk, naktį, popiežius Pranciškus tai, kas pagal Šv. Rašto pasakojimą nutiko prieglobsčio ieškantiems Marijai ir Juozapui Betliejuje, susiejo su šiandienos pabėgėlių vargais.

„Užu Marijos ir Juozapo žingsnių slepiasi daugybė kitų žingsnių. Regime pėdsakus ištisų šeimų, kurios ir šiandien priverstos apleisti savo namus. Matome pėdsakus milijonų žmonių, kurie išeina ne savanoriškai, o yra verčiami atsiskirti nuo savo mylimųjų todėl, kad jie iš savo žemės varyte išvaromi.

Taip, daugeliu atveju tai leidimasis į kelionę su viltimi sulaukti geresnės ateities. Tačiau daugeliu kitų atveju šis bėgimas turi tik vieną tikslą – išlikti gyviems, išgyventi dabartinius Erodo įpėdinius, kurie tam, kad išlaikytų bei padidintų savo galią ir pagausintų savo turtus, nesibaido lieti nekaltųjų kraują“.

Taip Pranciškus kalbėjo naktį prieš Kalėdas. O Šv. Kalėdų dieną jis skurdo pasaulyje ženklų pasirinko bėdos apniktus vaikus: „mes matome

Jėzų daugybėje vaikų, kurie verčiami apleisti savo tėvynės arba keliauti nežmoniškomis sąlygomis visiškai vieni ir taip tapti lengvu prekybos žmonėmis grobiu.

Jų, vaikų, akimis regime daugelio priverstinių migrantų dramą, kurie rizikuoja savo pačių gyvybėmis, kad leistųsi į jėgas sekinančias keliones, dažnai pasibaigiančias traagiškai“.

Popiežius priminė gausybę pasaulyje esančių konflikto židinių, verčiančių žmones bėgti, ir pradėjo nuo situacijos Šventojoje Žemėje, nuo ginčo dėl Jeruzalės: „Meldžiamės, kad priešininkų dvasiose įsitvirtintų valia vėl imtis dialogo ir kad pagaliau būtų siekiama tokio derybų sprendimo, kuris įgalintų dviejų valstybių taikingą sambūvį tarp tarpusavy sutartų ir tarptautiškai pripažintų sienų“.

Daugiau nei vieno milijono ir dviejų šimtų tūkstančių katalikų pasaulyje vyriausiasis dvasinis vadovas neužmiršo ir padėties Sirijoje, Jemene ir Irake. Jis kalbėjo apie kančias krizių kamuojamose Afrikos šalyse ir ragino siekti taikos Korėjos pusiasalyje, Venesueloje ir Ukrainoje:

„Tuo metu, kai pasaulį jaukia karų audros ir atsilikęs plėtros įsivaizdavimas ir toliau veda prie žmogaus, socialinės tvarkos ir aplinkos naikinimo, tai Kalėdos mus kviečia sugrįžti prie vaiko ženklo. Jį atpažįstame vaikų veiduose – ypač tų, kuriems, kaip ir Jėzui, nakvynės namuose nėra vietos.“

Popiežius Pranciškus ragino tikinčiuosius atvirai pasitikti ir priimti žmones, ištiktus bėdos: „Mūsų širdys tebūna atviros, bet ne užrakintos, kokie buvo Betliejaus namai. Priimkime vaikelyje Jėzuje Dievo, kuris dėl mūsų tapo žmogumi, meilę. Stenkimės per jo suteiktą malonę pada-

ryti pasaulį žmoniškesnį ir vertesnį šiandienos ir rytojaus vaikams.“

Tada popiežius, kaip ir kasmet, suteikė palaimimą „*Urbi et Orbi*“ – miestui ir Žemės rutuliui –, kurį popiežiai pagal tradiciją suteikia tik po konklavos ir per Velykas bei Kalėdas.

Vokietijos radijo žurnalistas Jan-Christophas Kitzleris toliau pasakoja, jog „nuo pat savo popiežystės pradžios Pranciškus nuolatos užstoja migrantus ir atskirtuosius. Ir šią savo nuostatą jis nuolatos pagrindžia Šventraščio žinia, kad Betliejuje, popiežiaus žodžiais, įsižiebė „revoliucinė Dievo švelnybės žiežirba“.

Betliejus, biblinės Kalėdų istorijos vieta, tada buvo vilties spindulėlis kenčiantiems žmonėms. O Betliejaus istorija tokia yra ir šiandien. Nes Kalėdos kviečia būti aktyviais už teisingumą.

Popiežiaus žodžiais, „kaip tik šis tikėjimas skatina mus duoti erdvės naujam visuomeniškumo supratimui ir nebijoti išbandyti naujas susisiejimo formas, kuriose niekas nesi-jaustų šiame pasaulyje neturintis vietos.

Kalėdos yra laikas baimės jėgą permainingai į meilės jėgą, į naują artimojo meilės sampratą“.

„Šiais žodžiais popiežius reikalauja į savo širdį priimti žmones, kurie prarado viską. Dievas, anot Pranciškaus, iš mūsų padaro savo paties svetingumo šaukliais“, – rašo Jan-Christophas Kitzleris Vokietijos radijo „Deutschlandfunk“ svetainėje.

Spėčiau, kad tokioms mintims ar bent jų dvasiai galėtų pritarti ne tik Romos katalikai, bet ir kitų krikščioniškų ar nekreikščioniškų tikėjimų ar netikėjamų žmonės – bent tol, kol juos gaivina paprasta žmoniškumo dvasia.

Mykolas Drunga, LRT

„FACEBOOK“ UŽDARĖ ČEČĖNIJOS LYDERIO PASKYRĄ

„Facebook“ užblokavus į JAV sankcijų Rusijai sąrašą įtraukto Čečėnijos lyderio Ramzano Kadyrovo paskyrą, šis pareiškė, kad neketina grįžti į šį socialinį tinklą, nors jame susikūrė kitą puslapį.

Čečėnijos lyderis yra akty-

vus socialinių tinklų naudotojas ir savo paskyroje skelbia daug nuotraukų – pavyzdžiui, kuriose jis matomas glostantis savo katiną arba kilnojantis sunkumus – taip pat komentarus visokiausiomis temomis, įskaitant liaupses Rusijos prezidentui

– šeimos, kurios namuose garbingoje vietoje kabo Vytis, per valstybines šventes su pasididžiavimu iškeliama Trispalvė, per valstybei svarbius politinius renginius – rinkimus parei-gingai einama ir balsuojama ne bet kaip, ne „už artistus“, ne „už bagotą ir gražų“, bet už politikus, darbais jau įrodžiusius valstybiškumo ir lietuviybės nuostatas. Darbšti, pilietiška, patriotiška šeima – štai kokia idėja reikalinga Lietuvai! Tebūnie tai nuoširdus mūsų visų palinkėjimas Tėvynei Naujųjų, 2018 m. proga.

Kęstutis Šilkūnas

Vladimirui Putinui.

Taigi, kai gruodžio 23-ąją R. Kadyrovo „Facebook“ ir „Instagram“ paskyros, turėjusios apie 4 mln. sekėjų, buvo netikėtai išjungtos, tai išprovokavo audringas diskusijas tarp Rusijos socialinių tinklų vartotojų.

Pats R. Kadyrovas tvirtino šio blokavimo nesureikšminąs.

JAV svarbų V.Putino sąjungininką R. Kadyrovą laiko atsakingu už žudymą ir kankinimus. Anksčiau gruodį JAV Iždo departamentas paskelbė jam finansines sankcijas pagal 2012-aisiais priimtą vadinamąjį Magnitskio įstatymą.

LRT

LIETUVOS PREZIDENTĖS KALĖDINĖ DOVANA POPIEŽIUI – UNIKALI NANOPRAKARTĖLĖ

Prezidentė apžiūri Popiežiui Pranciškui skirtą lietuvių mokslininkų ir studentų suktą mažiausią pasaulyje prakartėlę.

Lietuvos Respublikos Prezidento kanceliarijos nuotr. / Robertas Dačkus

Vilnius, gruodžio 22 d., penktadienis. Lietuvos Respublikos Prezidentė

Dalia Grybauskaitė perdavė Popiežiui Pranciškui lietuvių mokslininkų ir studentų

sukurtą unikalią kalėdinę dovaną – mažiausią pasaulyje prakartėlę.

Dešimt tūkstančių kartų sumažinta ir tik mikroskopu matoma Vilniaus Katedros aikštės prakartėlės kopija jau užregistruota Gineso pasaulio rekordų knygoje. Prakartėlė yra tokia maža, kad kūdikį Jėzų vaizduojanti figūra yra mažesnė ir už žmogaus ląstelę.

„Didžiuojusi, kad mūsų mokslininkai ir studentai sukūrė pačią mažiausią pasaulyje prakartėlę. Ypač džiaugiuosi, kad galime įteikti šią įdomią ir inovatyvią dovaną Popiežiui Pranciškui, kurio kitamet laukiame Lietuvoje”, – sako Prezidentė.

Prakartėlę kūrusių mokslininkų tikslas – garsinti Lietuvą kaip modernią, talentingą kūrėjų šalį.

Pasitelkę savo gebėjimus, pažangiausias technologijas galime pritaikyti ne tik medicinoje, IT, urbanis-

tikoje ar dizaine, bet ir kurdami žmones džiuginančius atradimus.

Lietuva yra lazerių industrijos lyderė – eksportuojame lazerius daugiau kaip į 70 pasaulio šalių.

Mokslininkai iš pradžių nuskenavo Vilniaus Katedros aikštės prakartėlės figūras, tuomet atspausdino lazeriniu nanospausdintuvu ir įkėlė į specialią talpą, kad objektą būtų galima pamatyti mikroskopu.

Prakartėlę sukūrė Vilniaus Gedimino technikos universiteto kūrybiškumo ir inovacijų centras „Linkmenų fabrikas” drauge su bendrovės „Femtika” mokslininkais ir įmone „3D idėja”.

Kuriant prakartėlę bendradarbiauta su Vilniaus arkivyskupijos kurija, „GoVilnius”, „Investuok Lietuvoje”.

Prezidentės spaudos tarnyba

METAİ BAIGĖSI, INFORMACINIS KARAS TĘSIASI

Vienas iš reikšmingiausių Lietuvai įvykių – NATO bataliono, kuriam vadovauja Vokietija, dislokacija. Tai labai konkreti atgrasymo priemonė nuo agresyvios Rusijos, kuri rudenį Lietuvos pašonėje vykdė karines pratybas „Zapad”, ir vadino jas antiteroristiniais gynybos mokymais, nors iš tikrųjų pratybos buvo konvencinio karo prieš Europą ir NATO simuliacijos.

Apie tai, remdamasis žvalgybos duomenimis, pranešė vokiečių „Bild”. Ir tai visiškai patvirtino mūsų šalies pareigūnų ir kariškių turėtą informaciją. Savo ruožtu Rusija šiame metais neatsisakė ne pirmus metus vykdomo informacinio karo prieš Lietuvą ir kitas Baltijos šalis. Ypač ryškus buvo mėginimas apšmeižti mūsų pokario partizanus. Tam pasitarnavo ir vietiniai, tačiau toną, žinoma, davė Rusijos propagandos rporai. O kai liepą oficialioje NATO „Twitter” paskyroje pasirodė trumputis dokumentinis filmas apie miško brolius, Maskvoje kilo tikra įtūžio banga.

Rusijos televizijų diskusijų laidos buvo pradamos nuo Lietuvos specialiųjų pajėgų

kario žodžių apie pasirengimą kautis.

Įaudrinti temos, Rusijos politikai, propagandininkai Baltijos šalių pokario partizanams klįjavo nacių, žydšaudžių ir kitokių nusikaltėlių etiketes.

„Juos parengė Trečiojo Reicho specialiosios tarnybos. Trečiojo Reicho fašistai”, – kalbėjo Rusijos parlamento Aukštųjų rūmų Gynybos ir saugumo komiteto vicepirmininkas Francas Klinevičius.

„Jie yra tie, kurie jau dalyvavo kruvinuose etniniuose valymuose, nusikaltimuose bei masinėse žydų žudynėse”, – sakė Rusijos istorinės atminties fondo direktorius Aleksandras Diukovas.

„Štai Juozas Lukša – jis pats nuplovė rabinui galvą, savo rankomis, ir pasakė, kad taip bus su visais, atsiprašau, žydais”, – teigė laidos „Specialusis korespondentas” vedėjas Andrejus Medvedevas.

Lietuvos kariuomenės atstovai ne kartą yra perspėję, kad vienas pagrindinių Rusijos propagandos generolų taikinių – partizanų atminimas. Juos siekiama sukompromituoti, išvadinti banditais ir žydšau-

džiais. Taip juodinti ne tik Lietuvos kariuomenę, bet ir visą aljansą.

„Partizanai yra mūsų kariuomenės dalis. Jie yra mūsų tęstinumas kariuomenės okupacijos sąlygomis. Dėl to jie ir yra puolami”, – sakė Lietuvos kariuomenės Strateginės komunikacijos departamento analitikė Aukšė Ūsienė.

Rudeniop Maskvos pastangos apjuodinti pokario partizanų judėjimą virto ataka, atnaujinta iš Vilniaus. Knygos apie holokaustą Lietuvoje autorė Rūta Vanagaitė pareiškusi, kad KGB archyvuose rado apie kitą partizanų vadą, 1949 m. Lietuvos Laisvės Kovos Sąjūdžio deklaracijos signatarą Adolfą Ramanauską-Vanagą kompromituojančios informacijos. Vanagaitė informacija dalijosi ne tik savo krašte, bet ir interviu užsienio žiniasklaidai.

„Pasirodė, kad jis bendradarbiavo su KGB, kad jis išdavė visus 22 žmones, kurie jį slapstė, kai buvo miško broliu, ir galiausiai jis ėmė garbinti Sovietų sąjungą, rėkė teismui, kad visokeriopai bendradarbiaus ir išpirks savo kaltę”, – teigė knygos „Mūsiškiai” autorė R. Vanagaitė.

Prispausta faktų, be to, greičiausia, mėginama gelbėti nuo gresiančių teismų, R. Vanagaitė išplatino viešą laišką, pripažindama, kad jos nuomonė esą A. Ramanauskas-Vanagas nebuvo kankinamas, o susižalojo pats, buvusi klaidinga, kad ji gailisi dėl skubotų ir arogantiškų komentarų viešumoje.

Tačiau iki šiol ši ponia keliauja ne tik po buvusios Sovietų sąjungos, bet ir Vakarų šalis, kur tęsia pasakojimus apie Lietuvą – žydšaudžių kraštą, bijantį apie tai kalbėti ir pripažinti, tačiau niekur nekalba apie savo suklydimus dėl A. Ramanausko-Vanago.

Kad apsigintų nuo istorijos klastočių, Lietuvos valstybė beveik nedaro nieko. Mes neturime valstybės supratimo, kad mūsų istorijos pateikimas užsienio auditorijai jos kalba yra gyvybiškai svarbus.

„Aš manau, kad šitoje vietoje valstybė, platindama savo pasakojimą apie savo istoriją, tiesą sakant, padarė bene mažiausiai”, – kalbėjo Seimo narys Arvydas Anušauskas.

Politikos analitikas Marius Laurinavičius sako, kad Kremliaus režimas bando kenkti Lietuvos įvaizdžiui

užsienyje. Pavojingiausia tai, kad mėginama pasėti pačių lietuvių sąmonėje abejonės sėklą, sumenkinti, ištrinti iš atminties pokario partizanų kovą, o tada būtų galima kelti abejones dėl pačios Nepriklausomybės.

„Pagrindinis yra tas klasikinis hibridinio karo ginklas visaip visuomenę parengti tam, kad galimos okupacijos arba naujo pavergimo atveju, jina nesipriešintų”, – teigė M. Laurinavičius.

Kad ir kaip būtų nemalonu, bet kartais Rusijos minkštosios galios kera suveikia.

Plungės savivaldybė nematė nieko bloga nuvežti jaunimą į stovyklą Rusijoje, kur laisvalaikį jie aplankė ne tik Rusijos ginkluotųjų pajėgų bei Tėvynės karo muziejus, bet ir susitiko su V. Putino globojamų baikerių klubo „Naktiniai vilkai” atstovais.

„Viskas, ponai lietuviai rusofobai, pavėlavote – vaikai jau pasivažinėjo su „Naktiniais vilkais”, – šaipėsi „Naktinių vilkų” lyderis Aleksandras Zaldostanovas.

Tai tik įrodo, kad Rusijos propagandininkams blogų būdų nėra, o informacinis karas tikrai nesibaigs sulig šių metų vidurnakčiu. **LRT**

AUSTRALIJOS LIETUVIŲ SAUGOTI DOKUMENTAI ATKELIAVO Į LIETUVĄ

Lietuvos literatūros ir meno archyvas pasipildė dokumentais iš Australijos lietuvių bendruomenių. Pasak archyvo vadovo, tai įvairiausi dokumentai – dienoraščiai, laiškai, Australijos dainų švenčių archyvas, tikslūs visų, atplaukusių į Australiją, sąrašai. Per metus archyvą ištyrus, pasak vadovo, galima tikėtis ir atradimų.

Lietuvos literatūros ir meno archyvo direktorius Juozapas Blažiūnas per tris savaites rugsėjį ir spalį praleistas Australijoje aplankė keturias Sidnėjaus, Melburno, Adelaidės ir Tasmanijos lietuvių bendruomenes, bendravo su jų atstovais.

Po pusantrų metų pasirengimo darbų jis į Australiją vyko tikslingai, peržiūrėti,

atsirinkti bei parsivežti lietuvių bendruomenėse sukauptą archyvą, dokumentus, nuotraukas, laiškus. Pasak archyvo direktoriaus, pirmoji siuntos dalis jau pasiekė Lietuvą, laukiama antrosios. Visos siuntos svoris – 290 kilogramų.

Pasak J. Blažiūno, Australijos lietuvių bendruomenės kažkada buvusios gausios – prieš 10 – 15 metų jose buvo po kelis tūkstančius žmonių,

dabar vos keli šimtai. Ir visiems jiems jau per 90 metų, o vaikams ir anūkams, sako direktorius, tie archyvai nėra įdomūs, jie sako, arba išmesime, arba galite pasiimti. Taip, pasak direktoriaus, prarandama istorija.

LRT

Lietuvos literatūros ir meno archyvo direktorius Juozapas Blažiūnas.

Stop kadras

G. ŽICKYTĖS FILME NUSIFILMAVO ŽYMUS JAV DIPLOMATAS H. KISSINGERIS

Keturių „Sidabrinių gerivių“ laureatė ir Europos kino akademijos apdovanojimo nominantė režisierė Giedrė Žickytė grįžta iš Niujorko su interviu, kurį davė vienas įtakingiausių pastarųjų 50 metų tarptautinės politikos veikėjų, Nobelio taikos premijos laureatas ir buvęs JAV valstybės sekretorius bei patarėjas nacionalinio saugumo klausimas dr. Henry J. Kissingeris. Jis sutiko nusifilmuoti šiuo metu kuriamame G. Žickytės dokumentiniame kino filme „Šuolis“.

„Pirmą kartą duodu interviu Lietuvai“, – vos pasisveikinęs savo kabinete Manhatane režisierėi ištare JAV diplomatijos milžinas. Garbaus amžiaus 94 metų H. Kissingeris apskritai beveik nebedalįna interviu, tačiau iki šiol išlieka viena svarbiausių amerikiečių valdžios įžymybių.

Naujausias G. Žickytės filmas „Šuolis“ pasakoja laisvės simboliu 1970 m. tapusio lietuvio Simo Kudirkos istoriją, kai šis bandė pabėgti iš Sovietų Sąjungos į Jungtines Amerikos Valstijas. Peršokęs iš sovietinio laivo ant JAV pakrančių apsaugos katerio denio, vyras pasiprašė politinio prieglobsčio, bet amerikiečiai iš savo vadovybės gavo įsakymą bėglį grąžinti atgal. Sovietams buvo leista persikelti pas amerikiečius ir

patiems pasiimti prieglobsčio ieškojusį savo įgulos narį, kurį brutaliai sumušę ant JAV laivo denio parsigabeno atgal.

S. Kudirka buvo nuteistas už tėvynės išdavimą ir uždarytas į sovietinį lagerį. Incidentas sulaukė milžiniškos tarptautinės reakcijos, visoje Amerikoje kilo demonstracijos už Simą bei Baltijos šalių nepriklausomybę. Po ketverių metų S. Kudirkos likimas buvo sprendžiamas valstybiniu lygmeniu: tuometis JAV prezidentas Geraldas Fordas dėl pabėgėlio derėjosi su Sovietų Sąjungos atstovais. Šalia jo buvo ir tuometis prezidento G. Fordo patarėjas nacionalinio saugumo klausimais H. Kissingeris.

„Šią vasarą prezidento G. Fordo bibliotekoje radau dokumentus, kuriuose steno-grafuotas prezidento pokalbis Baltuosiuose rūmuose su tuometiniu valstybės sekretoriumi Henriu Kissingeriu apie Simą Kudirką. Pakalbinti H. Kissingerį man buvo tarsi pakalbinti prezidentą Geraldą Fordą. Juk jis buvo tiesioginis įvykių liudininkas, – sako G. Žickytė. – Neturėjau daug vilties, kad pavyks gauti šį interviu, bet vis viena bandžiau. Mūsų susitikimą derinome tris mėnesius, jam buvo skirta ketvirtis valandos, kurios vėliau paviro šiltu pokalbiu, trukusiu 40 minu-

Nobelio taikos premijos laureatas ir buvęs JAV valstybės sekretorius bei patarėjas nacionalinio saugumo klausimas dr. Henry J. Kissingeris ir režisierė Giedrė Žickytė. *Pranešimo spaudai autorių nuotr.*

čių. Buvau nustebinta diplomato atmintimi, su kokiomis detalėmis jis prisiminė apie prieš daugiau nei 40 metų nutikusius įvykius”.

„Simo Kudirkos istorija man artima, nes aš pats esu imigrantas“, – interviu metu prisipažino H. Kissingeris. 1938 m. jo šeima pabėgo nuo Adolfo Hitlerio pradėtų žydų persekiojimų į Niujorką. Diplomatas patvirtino, kad išlaisvinant lietuvių pabėgėlių iš sovietinio lagerio buvo itin svarbus asmeninis prezidento G. Fordo indėlis: „Jis buvo kitus nuoširdžiai užjaučiantis žmogus”.

„Man tai pasirodė reikšminga detalė filmo dėlionėje, – teigė G. Žickytė. – Norėtusi, kad ir šiais laikais

pasaulio lyderiai dažniau skirtų savo asmeninį dėmesį žmonių istorijoms, ne tik žodžiais, bet ir veiksmais prisidėtų prie pokyčių. Pati kaip kūrėja išgyvenu dėl įkalinto ukrainiečio režisieriaus Olego Sencovo situacijos ir galvoju, kad turime kuo daugiau apie tokius atvejus kalbėti. Simą Kudirką nuo pražūties tuomet išgelbėjo Amerikos visuomenės neabejingumas”.

Filmas „Šuolis“ šiuo metu yra baigiamas montuoti ir kino teatruose ketinamas pradėti rodyti 2018-aisiais. Filmą kuria lietuvių kino kūrėjų studija „Moonmakers” kartu su Latvijos kino gamybos kompanija „VFS Films”. Prie filmo prisideda

Prancūzijos įmonė „Faites un Voeu” bei „Oskarą” ir „Emmy” apdovanojimų turinti amerikiečių prodiuserinė kompanija „Naked Edge Films”, taip pat bendradarbiaujama su Lietuvos kino centru, LRT, Latvijos kino institutu, Prancūzijos nacionaliniu kino centru, Europos Sąjungos MEDIA paramos programa „Kūrybiška Europa”, JAV ambasada Lietuvoje, JAV pakrančių apsauga, Krašto apsaugos ministerija, Kazickų šeimos fondu ir JAV Lietuvių fondu Čikagoje.

Filmas įtrauktas į Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo 100-mečio renginius ir kino teatruose pasirodys 2018-aisiais. LRT

ŠNIPAS KALĖS 10 METŲ

Rusijos Federalinės saugumo tarnybos (FSB) pareigūnas Nikolajus Filipčenka susitaikė su jam skirta dešimties metų laisvės atėmimo bausme ir atsiėmė apeliacinį skundą.

Tai žiniasklaidai patvirtino šioje byloje kaltinimą palaikęs Vilniaus apygardos prokuratūros vyriausiasis prokuroras Justas Laucius ir nuteistąjį gynusį advokatę Galina Kardanovską.

„Ponas N. Filipčenka yra nuteistas, nuosprendis įsiteisėjęs ir jis nukreiptas laisvės atėmimo bausmės vykdymui į įkalinimo įstaigą Lietuvoje”, – sakė prokuroras J. Laucius.

Nuteisto Rusijos piliečio advokatė G. Kardanovską sakė, kad Rusijos pilietis buvo apskundęs liepą jam paskelbtą Vilniaus apygardos teismo nuosprendį, tačiau vėliau savo apeliacinį skundą atšaukė.

„Jis pats nusprendė, kad beprasmiška bylinėtis, ieškoti teisybės ir atsiėmė skundą”, – žiniasklaidai sakė gynėja. Rusijos pilietis skundą atsiėmė rugpjūčio pabaigoje, skundas dar nebuvo pradėtas nagrinėti Apeliaciniame teis-

me. Atsiėmęs skundą, Rusijos pilietis neteko teisės į bylos nagrinėjimą ne tik apeliacine tvarka, bet ir kasacine – galutine instancija Lietuvoje laikomas Aukščiausiasis Teismas, kurio sprendimai yra neskundžiami.

N. Filipčenkai atsiėmus savo skundą, nuosprendis įsiteisėjo, jis dabar atlieka bausmę Vilniaus pataisos namuose, kaip nusprendė teismas.

Pasak G. Kardanovskos, apeliaciniu skundu jis ketino prašyti visiško išteisinimo, savo pozicijos dėl kaltės nekeičia – mano esąs nekaltas.

Nuteistasis turės kalėti visą teismo paskirtą bausmę – dešimt metų. Laukiant nuosprendžio kardomajame kalinime praleistas laikas įskaitomas į bausmę. Bausmių vykdymo kodeksas numato, kad lygtinis paleidimas iš pataisos įstaigos netaikymas asmenims, nuteistiems už nusikaltimus Lietuvos valstybės nepriklausomybei, teritorijos vientisumui ir konstitucinei santvarkai. N. Filipčenka nuteistas už šnipinėjimą, kuris priskiriamas prie tokių nusikaltimų.

Rusijos Federalinės saugumo tarnybos (FSB) pareigūnas Nikolajus Filipčenka ir nuteistąjį gynusi advokatė Galina Kardanovską. *LRT*

Liepos 7 dieną Vilniaus apygardos teismas Rusijos pilietį pripažino kaltu dėl šnipinėjimo. Tuomet teismas paskelbė, kad 2015 metais sulaikytas 40-metis vyras yra Rusijos FSB pareigūnas. Teismo nuosprendžio užsienietis laukė būdamas suimtas.

Anot teismo, N. Filipčenka naudojosi suklustotais dokumentais, siekdamas nuslėpti tikrąją tapatybę, ir ne kartą neteisėtai kirto šalies sieną.

Valstybės saugumo departamentas yra skelbęs, kad tai pirmas atvejis Lietuvoje, kai dėl šnipinėjimo buvo sulaikytas kadrinis Rusijos saugumo tarnybos darbuotojas.

Lietuvos teisėsauga anksčiau skelbė, kad N. Filipčenka siekė užverbuoti Vadovybės apsaugos departamento pareigūnus įtaisyti pasiklausymo įrangą prezidentės Dalios Grybauskaitės kabinete ir rezidencijoje.

N. Filipčenka byloje atsisa-

kė duoti parodymus.

Prokuroras J. Laucius yra sakęs, kad N. Filipčenka yra FSB Karaliaučiaus srities valdybos karininkas, o šnipinėdamas naudojosi netikra tapatybe. Prokuroro teigimu, nustatyta, kad vykdant žvalgybinę veiklą klastotos Europos Sąjungos (ES) šalių vizos.

Prokuratūra nuosprendžio neginčijo.

Byla nagrinėta uždaruose posėdžiuose. *LRT*

PASIRAŠYTI LIETUVOS IR RUSIJOS VALSTYBĖS SIENOS DEMARKAVIMO DOKUMENTAI

2017 m. gruodžio 20 dieną Užsienio reikalų ministerijoje pasirašyti Lietuvos Respublikos ir Rusijos Federacijos valstybės sienos demarkavimo dokumentai: Lietuvos Respublikos ir Rusijos Federacijos valstybės sienos linijos padėties protokolas-aprašas, Valstybės sienos žemėlapis, Valstybės sienos ženklų protokolai, Valstybės sienos ženklų koordinacių ir aukščių katalogas bei Baigiamasis protokolas. Jų pasirašymu savo darbą baigė Bendra Lietuvos ir Rusijos valstybės sienos demarkavimo komisija.

Baigiamuosius demarkavimo dokumentus pasirašė abiejų šalių delegacijų Bendrojoje komisijoje vadovai: Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos ambasadorius ypatingiems pavedimams Gintautas Vasiulis ir Rusijos Federacijos užsienio reikalų ministerijos ambasadorius ypatingiems pavedimams Aleksejus

Lietuvos ir Rusijos valstybės sienos demarkavimo dokumentų pasirašymas.

LR URM nuotr.

Obuchovas. Pasirašyti dokumentai bus pateikti abiejų šalių Vyriausybėms tvirtinti.

„Sveikinu abiejų šalių delegacijas, sėkmingai pabaigus ne vienerius metus vykusį darbą. Ypač džiaugiuosi, kad Lietuvos Respublikos valstybės sienos demarkavimo procesas baigtas tokiu svarbiu Lietuvai metu – modernios valstybės šimtmečio išvakarėse“, – pabrėžė pasirašymo ceremonijoje daly-

vavęs Lietuvos Respublikos užsienio reikalų viceministras Darius Skusevičius.

Pasikeitus diplomatinėmis notomis, informuojančiomis apie reikiamų vidaus procedūrų atlikimą tvirtinant šiuos dokumentus abiejose šalyse, ir dokumentams įsigaliojus, Lietuvos Respublikos ir Rusijos Federacijos valstybės sienos demarkavimas bus visiškai baigtas. Tai užbaigs ir visos Lietuvos Respublikos

valstybės sienos demarkavimo procesą.

Bendra Lietuvos ir Rusijos valstybės sienos demarkavimo komisija buvo sudaryta 2006 metais, įgyvendinant 1997 metų spalio 24 dieną pasirašytą Lietuvos Respublikos ir Rusijos Federacijos sutartį dėl Lietuvos ir Rusijos valstybės sienos. Nuo komisijos darbo pradžios 2006 metais iš viso įvyko 43 šios komisijos

posėdžiai. Komisijos nustatytos ir vietovėje pažymėtos Lietuvos ir Rusijos valstybės sienos ilgis (įskaitant ir teritorinės jūros ribą) siekia 297,12 km. Pastatyti 559 valstybės sieną žymintys valstybės sienos ženklai. Komisijos parengtų valstybės sienos demarkavimo baigiamųjų dokumentų apimtis siekia daugiau kaip 6000 puslapių.

LR URM

JAV PAGERBS ADOLFA RAMANAUSKĄ – VANAGĄ

Šv. Andriejaus bažnyčia Niu Britene (New Britain).

LGGIRC nuotr.

Puiki žinia Lietuvą pasiekė iš JAV – kitamet minint partizano Adolfo Ramanausko – Vanago šimtąsias gimimo metines čia bus jam pastatytas paminklas.

Paminklas stovės Konektikuto valstijoje, Niu Britene (*New Britain*), kur 1918 m. kovo 6 dieną gimė ir Šv. Andriejaus bažnyčioje buvo pakrikštytas vienas iš partizaninio pasipriešinimo vadų.

Niu Briteno valdžia pritarė Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro pastangoms įamžinti Adolfo Ramanausko – Vanago atminimą jo gimimo vietoje. Paminklui pasiūlyta garbinga vieta, šalia gausiai lankomo Amerikos meno muziejaus, gyventojų pamėgtame parke, kuriame švenčiamos miesto šventės. Įdomu tai, kad šio parko projekto autorius projektavo ir garsiausią JAV po-

ilsio vietą – centrinį Niujorko parką. Paminklas stovės atskirame skverelyje, prie jo, kaip ir prie kitų svarbiausių lankytinų miesto vietų, miesto merija žada pastatyti informacinį stendą ir suoliukus.

Paminklas bus iškaltas Lietuvoje Genocido ir rezistencijos tyrimo centro bei Tautos fondo (JAV) lėšomis, transportavimo ir pastatymo kaštus apmokės Lietuvos Užsienio reikalų ministerija. Paminklo autorius – skulptorius Jonas Jagėla, jo kompoziciją sudarys kovotojų už Lietuvos laisvę ženklas: vertikali ir dvi horizontalios lygiagrečios, transformuotos į

šakoto ažuolo įvaizdį.

Taip siekiama pabrėžti, kad 10 metų miškas buvo Lietuvos partizanų namai, o ažuolas yra lietuvių tautos stiprybės ir nenugalimumo simbolis, plačiai naudotas partizaninio karo metu.

Apatinėje paminklo dalyje bus tekstas lietuvių ir anglų kalbomis, virš teksto iškaltas Vytis – Lietuvos valstybės herbas.

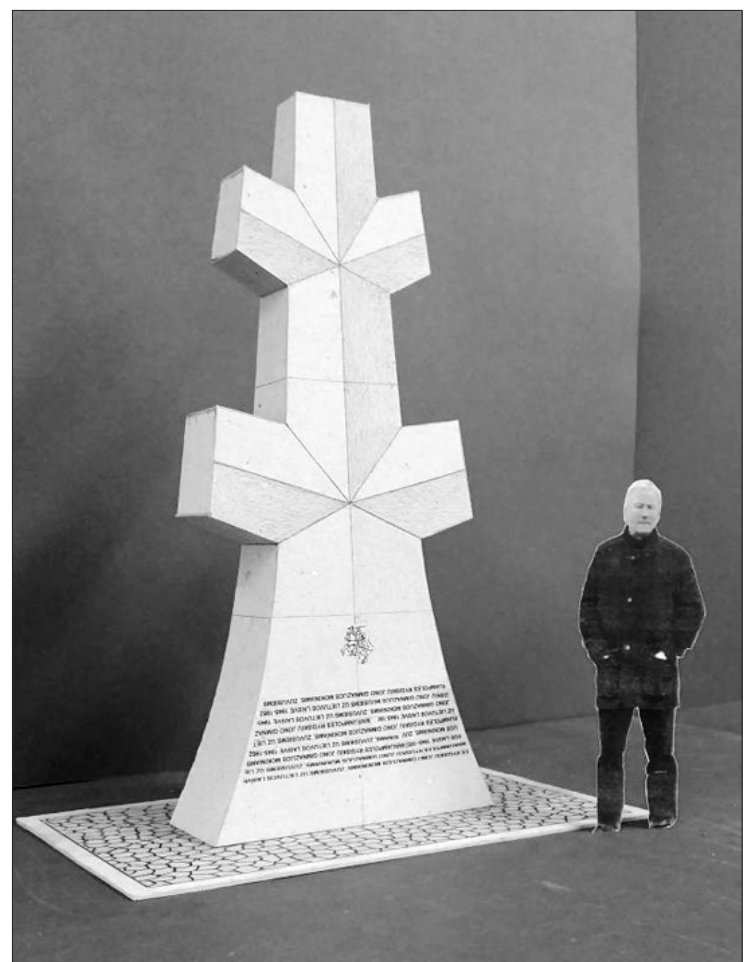
Paminklą numatoma gaminti iš rausvai pilko granito ir statyti ant grindinio aikštelės. Jo aukštis – 3,5 m, svoris – 7500 kg.

Ši graži idėja įgyvendina-

ma Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro, Užsienio reikalų ministerijos, LR generalinio konsulo Niujorke Juliaus Pranevičiaus, Tautos fondo ir Niu Briteno lietuvių bendruomenės bendromis pastangomis.

Šių metų kovo 11-ą paminklas Lietuvos laisvės kovos sąjūdžio Tarybos 1949 m. vasario 16 d. Deklaracijos signatarui, gynybos pajėgų vadui Adolfui Ramanauskui – Vanagui buvo atidengtas ir centrinėje Lazdijų aikštėje. Aikštė pavadinta Adolfo Ramanausko – Vanago vardu.

LGGIRC informacija

Paminklas Adolfui Ramanauskui-Vanagui.

LGGIRC nuotr.

LIETUVIŲ RADIO PROGRAMA girdima antradieniais 9:00-10:00 val. vak. iš WPAT stoties 930 AM banga.

Interneto svetainė: WWW.WPAT930AM.COM

Dėl pranešimų ir skelbimų kreiptis į dr. Giedrę Kumpiką, 82-32 Bell Blvd., Hollis Hills, NY 11427. Tel. (718) 776-1687. Fax: (718) 479-8923. E-mail: amberwings@mac.com

ARGENTINA

Nauja Argentinos lietuvių bendruomenės valdyba

2017 m. gruodžio mėn. viduryje buvo išrinkta nauja Argentinos lietuvių bendruomenės valdyba (ALB ALOST - Argentinos lietuvių organizacijų ir spaudos taryba) 2017-2018 m.

ALB ALOST valdybą sudaro:

Pirmininkas **Juan Ignacio Fourment Kalvelis** („Nemuno” lietuvių savišalpos ir kultūros draugija)

Vicepirmininkas **José Pulikas** (Argentinos lietuvių centras)

Sekretorius **Jorge Brazaitis** (Lietuvių susivienijimas Argentinoje)

Iždininkė **Clara Jordán** (Aušros vartų parapija)

Valdybos nariai:

Miriam Griszka („Mindaugo” lietuvių katalikų savišalpos ir kultūros draugija)

Selene Bañiles („Laisva

Lietuva”)

Marcela Neselis (Kordobos lietuvių bendruomenė)

Ruben Repsys (Rosario lietuvių socialinis klubas)

Juan Pablo Luna Pupelis (Argentinos lietuvių jaunimo sąjunga)

Isabel Kalvelis (Radijo valandėlė „Ecos de Lituania”)

Naujas Argentinos lietuvių bendruomenės valdybos pirmininkas Jonas Ignas (Juan Ignacio Fourment) Kalvelis, buvęs Pasaulio lietuvių bendruomenės valdybos atstovas Pietų Amerikoje, dalyvauja Argentinos politikos gyvenime. Beriso miesto savivaldybės mero dr. Jorge Nedela siūlymu jis išrinktas Beriso miesto savivaldybės užsienio bendruomenių departamento koordinatoriumi. Šių pareigų tikslas – skatinti, koordinuoti, padėti ir paremti visas užsienio bendruomenes, gyvenančias Berise, dirbti su jaunimu, organizuoti ansamblių koncertus ir kitas veiklas.

Išrinkus naują Argentinos lietuvių bendruomenės valdybą (ALB ALOST - Argentinos lietuvių organizacijų ir spaudos taryba) 2017-2018 metams.

Argentinos LB valdybos nuotr.

Šiuo metu yra lietuviškos radijo valandėlės „Lietuvos Aidai” (Ecos de Lituania) vedėjas, „Nemuno” lietuvių tautinių šokių ansamblio vadovas. J.I.Kalvelis dar yra buvęs Pasaulio lietuvių jaunimo są-

jungos valdybos atstovas Pietų Amerikoje, buvęs Argentinos lietuvių jaunimo sąjungos pirmininkas ir buvęs „Nemuno” lietuvių savišalpos ir kultūros draugijos pirmininkas. Daugybę kartų dalyvavo Pasaulio lietuvių

bendruomenės seimuose ir suvažiavimuose.

Argentinos lietuvių bendruomenės valdyba sveikina praėjusią Šv. Kalėdų progą ir linki gerų Naujųjų Metų!

Argentinos LB valdybos inf.

PENKI ŠIMTAI „ECOS DE LITUANIA” LAIDŲ

Lietuviška radijo valandėlė „Ecos de Lituania” (Berisso miestas, Argentina) šventė savo 500 laidų jubiliejų.

„Ecos de Lituania” nuotr.

Gruodžio mėnesį lietuviška radijo valandėlė „Ecos de Lituania” (Berisso miestas, Argentina) šventė savo 500 laidų jubiliejų. Tas laidas transliuoja nuo 2003-ųjų metų iš Berisso miesto, kiekvieną penktadienį nuo 21.00 iki 22.00 valandos Argentinos laiku, arba šeštadieniais nuo 3 iki 4 val. nakties Lietuvos laiku, per FM Difusión 98.1 bangomis ir www.fmdifusion-berisso.com.ar. Kartojamos sekmadienį nuo 19.00 iki 20.00 valandos Argentinos laiku.

Šia progą Lietuvos

Respublikos užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius atsiuntė specialų raštą, kuriame sveikina radijo vedėją Juan Ignacio Fourment Kalvelis už pastangas skelbti lietuvišką žodį klausytojams, ypač Pietų Amerikos lietuviams.

Sveikinimus taip pat atsiuntė Lietuvos Respublikos Seimo nariai Algirdas Butkevičius ir Stasys Šedbaras, „LRT Radijas”, radijo stotis „Radio centras RC”, Kalbos ir kultūros institutas „Lingua Lituanica”, Amerikos lietuvių taryba. Ši lietuviška radijo valandėlė

gavo ir daug kitų sveikinimų.

„Ecos de Lituania” gavo naują premiją

Lietuviška radijo valandėlė „Ecos de Lituania” ir toliau skina laurus bei apdovanojimus įvairiuose konkursuose Argentinoje. Lapkričio viduryje vienintelė lietuviška radijo valandėlė visoje Pietų Amerikoje „Ecos de Lituania” laimėjo septintą kartą istorijoje „Faro de Oro” (Auksinis Švyturys), Mar del Platos mieste 2016-2017 m. Argentinos radijo programą kitataučių bendruomenių kategorijoje. Konkurse dalyvavo 1000 programų iš visos Argentinos.

„Ecos de Lituania” sveikina su praėjusiomis Šv. Kalėdomis ir linki gerų Naujųjų Metų!

„Ecos de Lituania” inf.

BALTARUSIJA

Baltarusijos lietuvių vaikams – linksmos Kalėdos su Kake Make

Metams bėgant į pabaigą, neliko užmiršti ir Baltarusijos lietuvių vaikai. Artėjančių Kalėdų progą, Lietuvos Respublikos ambasada Minske mažuosius lietuvačius pakvietė į šventinę Kalėdinę vakaronę su Lietuvoje vaikų ypač mėgstama Kake Make, Netvarkos Nykštuku ir Kalėdų Seneliu.

Šventės metu Minsko, Lydos, Pelesos ir Rimdžiūnų lietuvių bendruomenių vaikai pristatė savo paruoštas programas: skambėjo lietuviškos dainos, eilės, buvo atliekamos teatrinės improvizacijos, šoka-

mas ratelis.

„Mūsų bendruomenės mažųjų narių pasirodymai kaskart nustebina išmone ir nuoširdumu. Lietuviškas žodis mažųjų lūpose skamba ypatingai, todėl privalome tęsti mūsų tradicijas, o ambasada ir toliau privalo išlikti visų mūsų namais”, sakė Lietuvos ambasadorius Andrius Pulokas.

Šiuo metu Baltarusijoje gyvena apie 5000 lietuvių, veikia Gardino, Lydos, Minsko, Pelesos ir Rimdžiūnų lietuvių bendruomenės, veikia dvi lietuvių formaliojo ugdymo įstaigos Pelesoje ir Rimdžiūnuose, kelios neformaliojo lituanistinio švietimo įstaigos bei visuomeninės organizacijos.

LR URM

ISPANIJA

Kalėdinis rytmetis Barselonos lituanistinėje mokykloje

Barselonos lituanistinėje mokyklėlėje praūžė Kalėdos: čia gruodžio 17 dieną nuo pat ryto netilo gausiai susirinkusių lietuvių vaikų balsai.

Paruošta šventinė programa prikaustė susirinkusiųjų žvilgsnius pradžioje prie ekrano, iš kurio sklido vaikų sveikinimai ir linkėjimai artimiesiems gražia lietuvių kalba, vėliau – į sceną, kurioje vyko atvira pamoka – vaidinimas. Tą dieną nestigo ir dovanų: šventėje pasirodęs Kalėdų senelis už gražius pasirodymus atsidėkojo vaikams dovanėlėmis, o Lietuvos ambasada Madride kiekvienam šventės dalyviui dovanavo po šiais metais išleistą lietuvišką knygutę

„Marcipanas. Pliusinio šuns istorija”.

Lietuvos ambasada Madride sukvietė lietuvius į Kalėdų vakaronę

Gruodžio 15 d. Lietuvos ambasada Madride pakvietė lietuvių bendruomenės narius į Kalėdų vakaronę. Gausiai susirinkusius svečius pasveikino ambasadorė Skaistė Aniulienė, o netikėtai pasirodęs Kalėdų senelis ne tik atnešė vaikams maišą dovanų, bet kartu su jais žaidė lietuvių liaudies žaidimus, šoko, klausė jų deklamuojamų eilėraščių. Svečiai noriai dalyvavo organizuotoje viktorinoje apie lietuviškas ir pasaulio šalių Kalėdų tradicijas. Šios viktorinos ir konkurso „Labiausiai patikęs vakaro kostiumas” nugalėtojams buvo įteikti specialūs ambasados prizai. LR URM

PRENUMERUOKITE DIRVĄ

DIRVA

LAISVĄ RADYBĄ IR ŽINIĄ
LIETUVIŠKAS GARBES VOKALAS

**METAMS - \$55,
PUSEI METŲ - \$40,
PIRMA KLASĖ - \$78,
ORO PAŠTU Į UŽSIENĮ
METAMS - \$130.00**

LR UŽSIENIO REIKALŲ MINISTERIJOS NOMINACIJA „UŽ VISO GYVENIMO NUOPELNUŠ“ – „LIETUVIŲ FONDUI“

LR Užsienio reikalų ministras „Globalios Lietuvos“ apdovanojimų ceremonijoje.

LR URM

2017 m. gruodžio 28 dieną, šeštąjį kartą vykusioje „Globalios Lietuvos“ apdovanojimų ceremonijoje Užsienio reikalų ministerijos globojamas apdovanojimas „Už viso gyvenimo nuopelnus“ atiteko JAV Ilinojaus valstijoje įsteigtam „Lietuvių fondui“.

„Kai žmonės kryptingai veikia kartu, susitelkę, pasiekama labai daug. To pavyzdys – prieš 55 metus JAV, Ilinojaus valstijoje, kelių žmonių įkurtas „Lietuvių fondas“ dabar yra neatsiejama lietuviybės puoselėjimo pasaulyje dalis, ilgus metus veikiantis nuosekliai ir kokybiškai“, – paskelbdamas šios 2017 metų nominacijos laimėtoją sakė užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius.

Nuo įsikūrimo 1962 metais iki šiol „Lietuvių fondas“ įvairiems lietuviškiems projektams paremti skyrė apie 20 milijonų JAV dolerių. Vien šiais metais lietuviybės išlaidų skiriamiems projektams Lietuvių Fondas paskirstė 670 tūkst. JAV dolerių paramą ir 230 tūkst. JAV dolerių skyrė studentų stipendijoms. Daugiausia dėmesio „Lietuvių

fondas“ skiria švietimo, kultūrinei, mokslinei ir visuomeninei veiklai, lietuvių jaunimo rėmimui.

Globalios Lietuvos apdovanojimus organizuoja VšĮ „Global Lithuanian Leaders“, apdovanojimų partnerė – Užsienio reikalų ministerija, „Globalios Lietuvos“ – užsienio lietuvių įsitraukimo į valstybės gyvenimą – programos koordinatore. „Globalios Lietuvos“ apdovanojimų globėja – Lietuvos Respublikos Prezidentė. „Globalios Lietuvos“ apdovanojimai skirti Lietuvoje ir užsienyje gyvenantiems bei prie šalies augimo prisidedantiems piliečiams ir organizacijoms.

LR URM

Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė (kairėje) su Lietuvių Fondo atstovais.

LR URM

KAUNE ATIDENGTA PAMINKLAS KALBININKUI J. JABLONSKIUI

Prie Jono Jablonskio vardo gimnazijos Kaune 2017 m. gruodžio 20 d. atidengtas paminklas šiam žymiausiajam bendrinės lietuvių kalbos normintojui ir kūrėjui.

Ceremonijoje dalyvavo profesorius Vytautas Landsbergis, Kauno miesto vadovai, Vytauto Didžiojo universiteto atstovai.

Paminklą iš granito ir bronzos žymiam lietuvių kalbininkui Jonui Jablonskiui atminti sukūrė skulptorius Mindaugas Šnipas ir architektas Tauras Budzys, o tokiu įamžinimu rūpinosi prieš trejus metus įsteigta asociacija, Kauno miesto savivaldybė ir Vytauto Didžiojo universitetas. Monumentas pastatytas Žaliakalnyje, prie kalbininko vardu pavadintos gimnazijos.

Pasak projekto iniciatorių, paminklas pastatytas siekiant įamžinti itin nusipelnusio

tautai žmogaus darbus Kaune, tuometėje Lietuvos sostinėje.

„Idėjos įgyvendinimas šiek tiek užtruko ir pastaruosius penkerius metus buvo renkamos ne tik lėšos, bet ir svartoma, kur galėtų būti pastatytas paminklas. Mano galva, šiandien parinkta graži, atvira erdvė, čia pat ir Prisikėlimo bažnyčia“, – Kauno miesto savivaldybės pranešime cituojamas vienas iš paminklo iniciatorių V. Landsbergis, kuris yra J. Jablonskio anūkas.

J. Jablonskis gimė 1860 metais. Jo darbai ir veikla buvo svarbi lietuvių kalbai pereinant nuo tarmių prie bendrinės kalbos vartosenos.

Kalbininkas Kaune gyveno nuo 1919 metų. 1922 metais įsikūrus Kauno universitetui trejus metus skaitė lietuvių kalbos paskaitas. 1930 metais jis čia ir mirė.

LRT

KANDIDATAI LR VYRIAUSYBĖS KULTŪROS IR MENO PREMIJOMS GAUTI

LR Kultūros ministerijoje įvyko Vyriausybės Kultūros ir meno premijų komisijos posėdis, kurio metu, įvertinus siūlomų 48 pretendentų veiklą, slapto balsavimu buvo atrinkti 12 kandidatų Vyriausybės kultūros ir meno premijoms gauti, teigiama Kultūros ministerijos pranešime žiniasklaidai.

Komisija už svarų indėlį į kultūrą ir meną ir ypatingus šios srities nuopelnus rekomendavo Vyriausybės kultūros ir meno premijas skirti – muzikantų duetui „Armonas-Uss Duo“ – Irenai Uss-Armonienei ir Rimantui Armonui, architektui Gintarui Balčyčiui, grafikei Sigutei Chlebinskaitei, teatrologei Audronei Girdzijauskaitei, tekstilininkei Linai Jonikei, kino kritikei Izoldai Keidošiūtei, dailėtyrininkei

KLIVLANDO TARPTAUTINIAME ORO UOSTE „CLEVELAND HOPKINS INTERNATIONAL AIRPORT“ – LIETUVIŠKA KALĖDINĖ EGLUTĖ

Prie eglutės (iš kairės): Ingrida Bublienė - LR garbės generalinė konsulė, Rūta Degutienė - Klivlando Lietuvių namų vadybininkė ir Algis bei Amanda Mulioliai.

Rob Dunn nuotr.

Klivlando tarptautiniame oro uoste „Cleveland Hopkins International Airport“ per Kalėdų šventes kaip karalaitė pagrindinėje salėje stovėjo šiaudinukais pasipuošusi eglutė. Iš tikrų šiaudų padaryti žaisliukai patraukė tūkstančių praeivių

dėmesį ir priminė, kad yra tokia šalis LIETUVA.

Šiaudinukai pagaminti vyr. skaučių židiniečių, talkinant Andriui Dundurui, Virginijai Rubinski ir Rūtai Degutienei.

Ingrida Bublienė, LR garbės generalinė konsulė

LIETUVIŠKOS SUTARTINĖS IR LIETUVIŲ LIAUDIES ŠOKIAI – TARPTAUTINIUOSE FOLKLORO FESTIVALIUOSE

Gruodžio 9 d. viename žymiausių Lenkijoje tradicinės muzikos festivalių „Mikolajki Folkowe“ koncertuos sutartinių giedotojų grupė iš Lietuvos „Trys keturiose“. Lietuvių grupės giedotojos festivalio metu, gruodžio 8 d., taip pat praves meistriskumo pamokas festivalio dalyviams ir svečiams. „Mikolajki Folkowe“ – tai vienas svarbiausių tradicinės muzikos festivalių Lenkijoje. Jo metu vyksta ne tik koncertai, susitikimai, bet taip pat ir įvairių tautų liaudies dainų dainavimo meistriskumo pamokos.

ir poetei Laimutei Kreivytei, poetei Violetai Palčinskaitei, kompozitorei, kultūros veikėjai Snieguolei Pranulienei, tapytojai Eglei Ridikaitei, aktoriumi Arūnui Sakalauskui ir šiuolaikinio šokio atlikėjui Mantui Stabačinskui.

Premija skiriama Lietuvos, taip pat pasaulio lietuvių kultūros ir meno kūrėjams ir veikėjams už svarų indėlį į kultūrą ir meną ir ypatingus šios srities nuopelnus.

LR KM

kumo pamokos bei mokslinės etnografų konferencijos. Lietuvių liaudies muzikos atlikėjai iš Lietuvos yra itin vertinami Liubline ir kviečiami į festivalį kiekvienais metais. Praėjusiuose festivaliuose koncertavo tokios lietuvių liaudies muzikos grupės kaip „Ratilio“ ar „Kūlgrinda“.

Tuo tarpu gruodžio 1 d. kitame Liubline vykstančiame tarptautiniame tradicinei liaudies muzikai skirtame festivalyje „Seniausios Europos dainos“ koncertavo folkloro ansamblis „Duja“. Pasak didelių Lietuvos draugų, festivalio organizatorių ir lietuvių liaudies muzikos žinovų Jano Bernado ir Monikos Maminskos, pakviesti grupę „Duja“ į festivalį itin svarbu todėl, kad „Duja“ ne tik stengiasi atkurti autentišką grojimo ir dainavimo būdą, bet ir groja originaliais lietuviškais instrumentais. „Dujos“ atlikėjai festivalio dalyviams ir svečiams taip pat praves lietuvių liaudies šokių meistriskumo pamokas.

LR KM

LIETUVIAI PRISTATYS ŠNIPIŠKES DIDŽIAUSIOJE URBANIZMO BIENALĖJE KINIJOJE

2017 m. gruodžio 15 d. atidaryta Honkonge ir Šenženyje (Kinija) didžiausia urbanistinės bienalė. Renginyje, kuris sutraukia milijonus lankytojų, savo darbus eksponuos ir lietuviai – miesto žaidimų ir tyrimų laboratorija „Laimikis.lt“ pristatys medinių Šnipiškių rajoną. Pranešimą apie šiam Vilniaus rajone vystomas kūrybines veiklas skaitys miestų antropologė dr. Jekaterina Lavrinec.

Kontrastingas Vilniaus rajonas neatsitiktinai sudomino programos rengėjus. Pagrindinė šių metų bienalės tema – „kaimas mieste“ (*urban village* angl.). Jos metu išskirtinis dėmesys skiriamas unikaliai Kinijos urbanizacijos produktui – mažaaukštėms, kaimo oazėms didžiuliuose miestuose.

„Laimikis.lt“ nariai Šnipiškėms skirtoje erdvėje interaktyviai pristatys miesto/rajo/pastato kaip nuolatos taisomo ir perdaromo audinio idėją. Kvies parodos dalyvius patiemis lopyti maketą iš medžiagų, kurių galima rasti Šnipiškėse. Lankytojai išvys

fotografijas ir V. Stakučio sukurtus meninius koliažus, atskleidžiančius unikalius seno ir naujo miesto audinių kontrastus. Paroda parengta įtraukaus meninio tyrimo, kurį miesto žaidimų ir tyrimų laboratorija „Laimikis.lt“ vykdo medinėse Šnipiškėse nuo 2012 metų, pagrindu. Laboratorijos veikla šiame istoriniame Vilniaus rajone skirta viešųjų erdvių ir bendruomeninių ryšių vystymui per tęsines kūrybines iniciatyvas – bei trapius rajono unikalumo atskleidimui.

Kinams, išgyvenusiems sparčiausius urbanizacijos procesus, kaimas esantis didžiulio miesto apsuptyje yra vertybė, kuri nuspelno išskirtinio dėmesio. Organizatoriai žada bienalėje inicijuoti precedentų neturintį miesto eksperimentą. Renginio devizas „Miestai auga skirtingai“ (*Cities, grow in difference* angl.) apjungia margą tarpdisciplininio meno kūrėjų būrį. Bienalėje tarp 230 dalyvių iš 25 šalių savo darbus pristatys architektūros ir miesto planavimo žvaigž-

Šnipiškės.

laimikis.lt

dės: vienas įtakingiausių XX a. miesto teoretikų – prancūzas Yona Friedman (<http://www.yonafriedman.nl/>), šiuolaikinės architektūros kūrėjų architektų grupė iš Olandijos „MVRDV“ (<https://www.mvrdv.nl/>), ispanų miesto meninkai Boa Mistura (<http://www.boamistura.com>) ir daugybė kitų.

Kinijos kuratoriai at-

kreipė dėmesį į medines Šnipiškės Pekine dirbančios Lietuvos kultūros atašė Agnės Biliūnaitės dėka. Ji susitiko su vienu iš pagrindinių bienalės kuratoriumi Liu Xiaodu. Susitikimo metu pasakojo apie Šnipiškės, apie kūrybinės grupės „Laimikis.lt“ veiklas, skirtas rajono gaivinimui ir jo unikalaus veido išsaugojimui. Ryšių su

Pekino dizaino savaitės kuratore Beatrice Leanza dėka, po jos apsilankymo Vilniuje ir susitikimo su „Laimikis.lt“ įkūrėja J.Lavrinec, žinia apie unikalų kaimą Vilniaus mieste pasiekė Šenženio kuratorių, kuris pakvietė kūrybinę grupę iš Lietuvos atvykti į Kiniją ir čia pristatyti unikalų Šnipiškių rajoną didžiausioje urbanizmo bienalėje. **LR KM**

ALEKSANDRAS GUOBYS

TENAI GIMTINĖ, VAIKELI...

Esė

Sulaukęs trejų ar ketverių metų, įsidėmėjau, kad šalia mano gimtų namų stūkso milžiniškas kalnas. Žiemą jis apsiklodavo storu sniego klotu ir nuo šalčio poškėdamas ir dejuodamas tarsi šaukdavo visus papėdėje gyvenančius atlėkti į jo glėbį su rogutėmis ir slidėmis... Ir tik tuomet, prisirinkus daugybei raudonskruosčių, jis pavirsdavo į gyvą stebuklą: kiekviena jo

pėda imdavo judėti pirmyn, aukštin, žemyn. O balsų skardenimas! Atrodydavo, kad jie kyla iš paties kalno gelmių – dunda, juokiasi, barasi, aidi nuo krašto iki krašto.

Dauguma dalyvių stengdavosi užlipti į pačią viršūnę, nešini kas kuo, kad tik čiuižiančio, ir lėkdavo žemyn į griovį panašia įduba iki pat papėdės, kur pasitikdavo aukštos pusnys, o už jų, jei pavykdavo

peršokti, atsidurdavai ant plyno ledo, besidriekiančio ilgus kilometrus...

Tas kalnas ypač gražiai atrodydavo vakarėjant. Iš sniego pusnių išsilaisvinusios eglės ir pušys, tarsi Šv. Kalėdų sulaukusios, atrodydavo, šypsosi ir drauge kvatojasi su paukščių šnaresiu juose, su vėjo gūsiomis, su besilinksminančiais kaimynais ir tėvais.

Temstant pati kalno apačia, man atrodydavo, staiga suliepsnoja ir tyčia paslepia saulę, o netikėtai užkluptą ir nutilusią minią, iki šiol lanksiusią, bėgusią, triukšmavusią, tarsi praryja. Bet ir tai dar ne viskas. Tuo metu ir visas

dangus išnyksta už tamsiai juodos spalvos. Po kurio laiko jo platybėse pasirodo vienišas geltonas mėnulis. Visoje toje juodumoje jis spokso į žemę šaltais spinduliais. Darosi nejauku. Šalta. Nieko nelaukę lekiam namo!

Man baisus būdavo tas kalnas, ir ypač vakarėjant. Motina mane ramindavo: tu nieko nebijok, sakydavo, ir visuomet atsimink, kad nuo pat gimimo dienos tave lydi angelas. Tas iš paveikslėlių – su sparnais ir didelėmis šiltomis rankomis...

Atsimenu, kaip skridau per pusnynus nuo šito kalno, kaip šokinėjo rogės, švilpė vėjas, sniegas prausė man burną ir kaip šaukiau iš džiaugsmo, išmestas pusnies aukštin... Ant bedugnės krašto mane pasigavo angelas. Jis apkabino ilgom, šiltom rankom ir pakėlė aukštin, o rogutės vienos nudardėjo į nežinią...

Man buvo taip gera angelo glėbyje. Jaučiau, kaip jis šiltai kvėpuoja, kaip glosto mane, kaip džiaugiasi ir bučiuoja.

-Ar tu mane visada visada lydėsi ir saugosi? – išsilaisvinęs iš glėbio, žiūrėjau į meile spindinčias akis.

-Visada visada, mielas, aš būsiu su tavimi, saugosiu, globosiu ir mylėsiu.

Staiga supratau, kad esu ne angelo, o motinos glėbyje.

-Mamyte, tai tu čia? Šitas angelas su sparnais ir baltais drabužiais? Tai tu?

O po keliolikos metų tas

kalnas žiemos žaidynėms tapo beveik nebereikalingas. Jis nepastebimai pavirto ir žiemą, ir vasarą vienodai užiančiu, šlamančiu, traškančiu, lūžtančiu mišku. Jis skardeno nuo grybautojų, uogautojų, pjūklų dūzgimo ir griūvančių medžių garsų, retkarčiais piemenų raliavimo arba skalikų ir medžiotojų chaoso.

Atsimenu, vasarą statėme naują namą. Abu tėvai ir aš su vyresniuoju broliu Povilu nuvažiavome pas miško eigulį Gogelį. Jaukioje miško paunksmėje mus pasitiko stambus, jaunas vyriškis. Galėjo būti apie trisdešimties metų. Šalia stovėjo smulkutė moteriškė. Jo motina. Man atrodė, nepaprastai gražaus veido, vilkinti dangiškos spalvos chalatu, išmargintu daugybės paukščių paveikslėliais.

Gal mėnesį tėvas su broliu, padedant eiguliui, kirtu medžius, juos ten tvarkingai genėjo, pjaustė reikiama ilgiais, krovė į prailgintą vežimą ir vežė į sodybą. Tuo metu aš, mano mama ir eigulio motina grybavome ir uogavome. Atsimenu, kad tose vietose, kur radome daug grybų, miškas buvo labai gražus. Augo tikras eglių gėlynas, kurį puošė retkarčiais vienas kitas įsispraudęs beržas. Eigulio motina, gerai žinodama vietas, pradžioje mus atvedė į avietyną, pasislėpusį tarp aukštų dilgėlių ir dagilių.

(Bus daugiau)

Žiema Lietuvoje.

G.Markevičiaus nuotr.

LIETUVIŲ IŠEIVIJOS INSTITUTE ĮTEIKTOS VARDINĖS BRONIAUS BIELIUKO IR VANDOS DAUGIRDAITĖS-SRUOGIENĖS STIPENDIJOS

Iš kairės: Lietuvių Fondo atstovas Leonas Narbutis, LF 2017 m. stipendininkai Tautvydas Mickevičius, Martynas Butkus, Marija Navickaitė, Daumantas Skinkys, Šarūnas Volungevičius, Lietuvių išėivijos instituto direktorius prof. Egidijus Aleksandravičius.

VDU nuotr.

Gruodžio 21 dienos popietę kaip ir kasmet prieš Šv. Kalėdas Lietuvių išėivijos institute rinkosi Vytauto Didžiojo universiteto studentai, jų kolėgos, akademinės bendruomenės nariai jau į tradiciniu

tampantį renginį – Lietuvių Fondo skiriamų vardinių Broniaus Bieliuko ir Vandos Daugirdaitės-Sruogienės stipendijų įteikimą. Lietuvių Fondas (LF) yra Ilinojaus valstijoje JAV įre-

gistruota pelno nesiekianti organizacija, kurios pagrindinis tikslas – išlaikyti ir remti lietuvišką kultūrą, švietimą, lietuviškos veiklos centrus Jungtinėse Amerikos valstijose, Lietuvoje ir visame

pasaulyje. Lietuvių Fondo rėmėjų bei aukotojų pastangomis yra įsteigtas ne vienas vardinės stipendijos fondas, iš kurių yra skiriamos stipendijos Lietuvos studentams. „Mes džiaugiamės, kad Lietuvių fonde įsteigtų specialios paskirties vardinių fondų steigėjų ir visų aukotojų dėka LF gali paremti studijuojantį jaunimą. Šių gerų ir išmintingų žmonių nuopelnu jūs, jaunimas, galite įgyvendinti savo svajones“, rašoma Lietuvių Fondo sveikinimo laiške stipendininkams. Nuo 2001 m. VDU studentams skiriamos žymaus lietuvių išėivijos visuomenininko Broniaus Bieliuko stipendijos yra skirtos remti gabius, gerai besimokančius studentus, skatinti juos aktyviau dalyvauti visuomeninėje, mokslinėje veikloje. Istorikės Vandos Daugirdaitės-Sruogienės vardinė stipendija kasmet yra skiriama istorijos studentams. Šiais metais LF Broniaus Bieliuko vardo vienkartinės stipendijos buvo skirtos frankofonijos šalių kalbos ir kultūrų programos II kurso studentui Tautvydai Mickevičiui, Tarptautinės

politikos ir vystymo studijų ir gretutinės filosofijos programos II kurso studentui Daumantui Skinkiui, Vidurio Rytų Europos ir Lietuvos istorijos studijų programos magistrantams Marijai Navickaitei ir Šarūnui Volungevičiui. LF Vandos Daugirdaitės-Sruogienės vardinė stipendija buvo įteikta Humanitarinių mokslų fakulteto Istorijos programos III kurso studentui Martynui Butkui. Renginį vedė ir susirinkusiuosius sveikino Lietuvių išėivijos instituto direktorius Egidijus Aleksandravičius, pasidžiaugęs gražia tradicija ir priminęs visiems susirinkusiems iškilią Broniaus Bieliuko ir Vandos Daugirdaitės-Sruogienės asmenybes. Renginyje dalyvavo Lietuvių Fondo atstovas Lietuvoje Leonas Narbutis, perdavęs Lietuvių Fondo sveikinimus. Stipendininkams buvo įteikti diplomai, Lietuvių Fondo sveikinimo raštai bei padovanotos Lietuvių išėivijos instituto išleistos knygos. **VDU Lietuvių išėivijos instituto inf.**

PRISTATYTAS VAIZDO KLIPAS, SKIRTAS DIDINTI ATOSTOGAUJANČIŲ LIETUVIŲ BUDRUMĄ

Vaizdo klipo stop kadras. youtube.com

2017 m. gruodžio 19 dieną pristatytas vaizdo klipas „BėkSlėpkisPranešk“, skirtas didinti užsienyje keliaujančių lietuvių budrumą, pateikiant konkrečius patarimus, kaip elgtis teroristinio akto/ginkluoto užpuolimo atveju. Vaizdo klipas parengtas bendradarbiaujant Lietuvos užsienio reikalų ir vidaus reikalų ministerijoms ir Jungtinės Karalystės Vyriausybės Kovos su terorizmu policijai. „Laimei, tokių užpuolimų vis dar pasitaiko retai. Tačiau pasirengti ir žinoti, kaip elgtis tokiu mažai tikėtinu atveju, yra svarbu. Pastaraisiais metais pasaulyje įvykę ginkluoti išpuoliai nusinešė nemažai gyvybių, nes žmonės paprasčiausiai nežino, kaip elgtis“, – sakė Lietuvos vidaus reikalų ministras E. Misiūnas, pristatydamas naują vaizdo klipą. „Bėk. Slėpkis. Pranešk – tai labai aiškūs praktiniai patarimai, kurie gali praversti krizinėse situacijose. Prasideda žiemos atostogų sezonas, todėl

siekiame, kad mūsų piliečiai – keliaujantys, atostogaujantys užsienyje – būtų saugūs,“ – pabrėžė Užsienio reikalų ministerijos Konsulinio departamento direktorius G. Kazakevičius. **V a i z d o k l i p a s** „BėkSlėpkisPranešk“ bus platinamas socialiniuose tinkluose ir Užsienio reikalų ministerijos mobiliojoje programėlėje „Keliau saugiai“, kurią jau yra įsidieję daugiau nei 18 tūkstančių vartotojų. „Keliau saugiai“ programėlėje pateikiamos kelionių rekomendacijos, aktualinė konsulinė informacija ir Lietuvos diplomatinio atstovybių kontaktai. Visą programėlėje esančią informaciją galima pasiekti be interneto ryšio. Krizinių situacijų atvejais per programėlę siunčiami tiesioginiai pranešimai su ministerijos rekomendacijomis. URM „Keliau saugiai“ programėlę galite atsisiųsti <http://onelink.to/epmjp5>. **LR URM inf.**

KYBARTIEČIAMS ĮTEIKTOS LIETUVIŲ FONDO VARDINĖS STIPENDIJOS

2017 m. gruodžio 1 dienos popietę Kybartų Kristijono Donelaičio gimnazijoje buvo įteiktos Lietuvių Fondo Čikagoje stipendijos buvusiems gimnazijos auklėtiniams-studentams. „Šiais metais mes turime puikią galimybę įteikti dvejų metų premijas. Džiaugiamės, kad jau antrą kartą sulaukiame garbingo svečio, Pasaulio kybartiečių draugijos (PKD) valdybos pirmininko, Lietuvių Fondo valdybos nario Leono Narbučio“, – džiaugėsi gimnazijos direktoriaus pavaduotoja Jolanta Janulaitytė. Šiais metais gimnaziją pasiekė naujai Lietuvių Fonde įsteigta brolių Algimanto ir Romo Kezių vardinė stipendija bei keturios Algirdo Karaičio stipendijos, kurios teikiamos jau 17-iolika metų iš eilės. J. Janulaitytė nedvejoja, kad šios stipendijos labai reikalingos studentams, mat jos paskatins buvusius gimnazijos auklėtinius ne tik gerai mokytis, siekti aukštumų, bet ir garsinti Kybartus. Esmė, kaip skirstomos stipendijos, pasak gimnazijos tarybos pirmininko, lietuvių kalbos mokytojo Mindaugo Bučinsko, yra visai kas kita, nei įprasta manyti: „Pirmiausia, mokykla sudaro sąlygas tolimesniems žingsniams – kur būtų galima save atrasti. Vėliau mums yra

labai smagu, kai buvęs mokinys vienais ar kitais keliais grįžta atgal į mokyklą. Svarbus yra nematomas ryšys, kuris tikrai yra. Jūs grįžtate tarsi tam, kad jūsų visų pastangos mūsų visų akyse būtų įvertintos. Norėtusi, kad ir toliau, kai, galbūt, studijuosite magistrą, vykktų tas bendradarbiavimo ir susitikimo momentas.“ Po tokių taiklių M. Bučinsko pastebėjimų apie Lietuvių Fondą Čikagoje susirinkusiems trumpai papasakojo ir PKD valdybos pirmininkas Leonas Narbutis, pasakojimą pradėjęs nuo 1962-ųjų metų, kuomet buvo įsteigtas Fondas, šiais metais paminėjęs 55-erių metų sukaktį. „Praėjusiais metais lietuvių išėivijos Fondas yra išdalinęs tris ketvirčius milijono dolerių. Tas Fondas yra sudėtas žmonių iš įvairių luomų: nuo gydytojų iki paprastų darbuotojų. Vienaip ar kitaip visi jie yra prisidėję prie lietuvių išėivijos išėivijos. Kalbėdami apie A. Karaitį ar A. Kežį, galime drąsiai sakyti, kad jie visą gyvenimą

Iš kairės: Almantas Augustaitis, Margarita Aleksynaitė, LF valdybos narys Leonas Narbutis, Greta Gražulytė ir Ona Gintė Uldinskaitė. Kristinos Radzevičienės nuotr.

mą jautėsi kybartiečiais tikrąja to žodžio prasme, nes tai, ką jie galėjo – paliko Kybartams. Taigi, norėčiau kreiptis į jus, mieli kolėgos. Nesvarbu, kur jūs būsite, ką veiksite, prisiminkite Kybartus ne dėl to, kad esate skolingi, o todėl, kad esate iš čia kilę“, – linkėdamas sėkmės studentams kalbėjo L. Narbutis. Šiais metais keturios Algirdo Karaičio premijos atiteko Onai Gintei Uldinskaitai, Evai Kakliugina, Margaritai Aleksynaitai ir Almantui Augustaičiui. Naujai Lietuvių Fonde įsteigta A. ir R. Kezių stipendija džiaugėsi pirmo kurso studentė Greta Gražulytė. Sveikiname! **Kristina Radzevičienė, „Suduvis.lt“ korespondentė**

*Sveikiname Naujųjų 2018-ųjų
proga ir linkime jų ilgiausių,
sveikiausių ir laimingiausių!*
Dana ir Stasys Cipkai
Loreta Cipkutė Dubray
Raimondas,
Monica ir Olivia

LIETUVOJE VEIKLĄ PRADĖJO DEŠIMTIS MILIJONŲ VALDANTIS NAUJAS RIZIKOS KAPITALO FONDAS

Vilniuje įsikūręs rizikos kapitalo fondas „Open Circle Capital“ paskelbė apie oficialią savo veiklos pradžią. Planuojama, kad jis veiks dešimtmetį ir iš viso į Lietuvoje kuriamus ir plėtojamus startuolius bei naujas kuriamas technologijas ir jų komercializavimą investuos iki 20 mln. eurų.

Pasak „Open Circle Capital“ vadovo ir vieno iš partnerių Audriaus Miluko, du trečdalius fondo kapitalo sudaro valstybės (INVEGA) lėšos, o likusį trečdalį – privačių investuotojų skirti pinigai. Fondo lėšos bus panaudotos informacinių ir komunikacijos technologijų, robotikos bei aukštųjų technologijų srityse dirbančių ir pasaulines ambicijas demonstruojančių projektų auginimui ir rengimui žengti į užsienio rinkas.

„Informacinių ir komunikacijos technologijų srityje ieškome SaaS sprendimų, programėlių ir įvairių debesijos kompiuterijos verslo modelių kūrėjų. Robotikoje daugiausia dėmesio kreipiame į komponentų gamybos, logistikos, dronų, ketvirtajai pramonės revoliucijai priskiriamus startuolius. Aukštųjų technologijų rinkoje mūsų fondą domina medicinos, chemijos, puslaidininkių, optikos ir susijusių technologijų kūrėjai“, - sakė A. Milukas ir pridūrė, kad išvardytos sritys tik orientacinės.

„Open Circle Capital“ vadovo teigimu, planuojama, kad fondas kasmet investuos į 5-6 naujas technologijų įmones. Maksimali investicija į vieną įmonę sieks 3 mln. eurų. Tiesa, ši suma bus suteikiama dalimis. Pirminė investicija į projektą sudarys mažesnę bendros investicijos dalį.

Paklausus A. Miluko, kokie pagrindiniai fondą išskiriantys bruožai, šis pabrėžė, jog didžioji „Open Circle Capital“ stiprybė – tarptautinė partnerių

patirtis. Ji sukaupta dirbant tiek Europoje, tiek ir JAV.

„Turime didžią investavimo patirtį. Skaičiuojant bendrai, fondo partneriai vadovavo investicijoms į beveik šimtą technologijų įmonių, dalyvavo daugiau nei 80 technologijų perdavimo sandorių, 7 fondų valdyme ir yra pardavę verslą tokiems pasaulio milžinams kaip „Facebook“, „Saab“, „Eli Lilly“. Nepaisant to, būsimė atvira organizacija. Sieksime bendradarbiauti su kuo platesniu kitų investuotojų ratu: verslo angelais, akceleratoriais, rizikos kapitalo fondais. Siekdami to, pasitelksime visą plačią ir toli siekiantį bendrą fondopartnerių tarptautinių ryšių bei pažinčių tinklą“, - tikino A. Milukas.

Jo teigimu, būtina suvienyti pajėgas tam, kad būtų galima užtikrinti maksimalią kompetenciją, taip rekalingą stiprinant Lietuvos startuolių ekosistemą bei kuriant daugiau lietuviško verslo sėkmės istorijų. Anot pašnekovo, tam ypač pasitarnaus fondo turimos darbo su universitetais žinios bei gebėjimas komercializuoti akademinėje aplinkoje sukurtas perspektyvias idėjas.

Anot jo, pagrindinis fondo siekis – atrasti ir investuoti į verčiausius bei potencialiai sėkmingiausius Lietuvos technologijų kūrėjus, suteikiant pirmam šuoliui ne tik reikalingo kapitalo, bet ir žinių.

Fondą „Open Circle Capital“ valdo keturi partneriai. Du lietuviai – Audrius Milukas, korporatyvinių finansų valdymo ekspertas, „SME Finance“ įkūrėjas ir valdybos narys.

Inovacijų industrijoje gerai žinomas Rokas Tamošiūnas, aktyvus ankstyvosios stadijos technologijų bendrovių plėtotojas ir buvęs „Startup Highway“ vadovas. Ir du užsieniečiai: rizikos kapitalo valdymo ekspertas ir Pietų Danijos universiteto

Šiais metais Lituanistikos tyrimo ir studijų centro darbuotojai šventes pasitinka ypač linksmai: kartu su jais šventinius linkėjimus „Dirvos“ skaitytojams siunčia ir LTSC pagalbininkės – stažuotę atliekanti Vilniaus universiteto magistrė Ieva Volungevičiūtė (kairėje) ir savanorė Rafaelė Šedytė. Džiaugsmingų švenčių, laimingų Naujųjų metų!

VILNIUJE SVARSTOMA ATSIKAITI P. CVIRKOS, S. NĖRIES, A. VENCLOVOS, L. GIROS PAVADINIMŲ

Vilniaus savivaldybės politikai svarsto, ar sostinėje atsisakyti įvairių objektų pavadinimų, siejamų su sovietų valdžiai talkiniais rašytojais, visuomenininkais ir politiniais veikėjais Petru Cvirka, Salomėja Nėrimė, Antanu Venclova ir Liudu Gira.

Kaip žiniasklaidai sakė Vilniaus savivaldybės tarybos narė konservatorė Paulė Kuzmickienė, jos vadovaujama Atminties kultūros darbo grupė, prašydama įvertinti šių asmenų veiklą, kreipėsi į Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos centrą, Lietuvos ypatingąjį archyvą, Vilniaus universiteto Istorijos fakultetą.

Nuo ekspertų išvadų priklausys, ar bus siūloma nukelti P. Cvirkos paminklą ir pervardinti jo skverą, pervadinti kitas gatves, ugdymo įstaigas, muziejus, kuriems suteikti minėtų asmenų vardai.

„Kreipėmės prašydami pateikti informaciją, ar minėti

technologijų perdavimo vadovas, Jensas Damsgaardas bei aukštųjų technologijų ir investavimo profesionalas, Šiaurės Karolinos universiteto, Kenano-Flaglerio verslo mokyklos finansų profesorius, šiuo metu gyvenantis ir dirbantis Suomijoje, Williamas Cardwellas. Pastarasis taip pat turi didelę technologijų perdavimo valdymo patirtį.

Daugiau informacijos – interneto svetainėje www.opencirclecapital.lt.

Gintaras Gimžauskas

Garsusis Petras Cvirka: Vilniaus centre stovi paminklas visai ne rašytojui. Skulptorius Juozas Mikėnas, architektas Vladislovas Mikučianis.

delfi.lt

veikėjai išdavė valstybę savo veikimu. Gavę atitinkamas pažymas priimtumėme argumentuotą sprendimą dėl paminklų, gatvių pavadinimų, taip pat dėl mokyklos pavadinimo“, – teigė P. Kuzmickienė. Pasak jos, priklausomai nuo ekspertų atsakymų, grupė siūlys apsispręsti savivaldybės tarybai, ar palikti šiuos pavadinimus, paminklą.

Atminties kultūros darbo grupėje dirba Vilniaus savivaldybės politikai, taip pat istorikai, visuomenininkai. P. Kuzmickienė teigia, kad grupė pradžioje sulaukė Vilniaus Jėzuitų gimnazijos moksleivių kreipimosi tik dėl P. Cvirkos paminklo.

„Bet grupėje kilo pasiūlymas žiūrėti į tai kompleksiskai, nes Vilniaus mieste yra išlikusių atminties ženklų ir kitiems veikėjams, kurie, galbūt, veikė prieš mūsų valstybę, ją išdavė, būtent Vasario 16-osios valstybę. Todėl yra noras spręsti tą klausimą

„DIRVAI“ AUKOJO:

D.Januta, Oakland, CA.....	1000
Los Angeles Lietuvių tautiniai namai, Los Angeles, CA	500
A.Markevičius, Santa Monica, CA.....	100
S.Novickis, Tuscon. AZ.....	100
J.Variakojis, Burr Ridge, IL.....	50
I.Vileniskis, Wayland, MA	45
S.Lee, Seminole, FL.....	30
V.Remėža, Manhasset, NY	22
T.Sperauskas, Glen Cove, NY.....	20
T.Žičkus, Phoenix, AZ	20
L.Karnitis, Columbus, OH	10
V.Butkus, Euclis, OH.....	5

**Visiems aukotojams
nuoširdžiai dėkojame**

iki mūsų valstybės atkūrimo šimtmečio minėjimo“, – tikino politikė.

L. Giros ir S. Nėries gatvės, taip pat S. Nėries gimnazija yra Fabijoniškių mikrorajone. Prie Švietimo ir mokslo ministerijos (ŠMM) Vilniaus senamiestyje stovėjęs L. Giros paminklas ministerijos prašymu nugriautas dar 2013-aisiais.

P. Cvirkai skirtas paminklas stovi Vilniaus senamiestyje, greta Pylimo ir Pamėnkalnio gatvių sankryžos, to paties vardo skvere. Netoliese yra Venclovų namai - muziejus, kuris įkurtas buvusiame lietuvių rašytojo, sovietmečio švietimo ministro A. Venclovos bute.

Šių rašytojų vaidmuo Lietuvoje vertinamas nevienodai, visi jie po Sovietų Sąjungos įvykdytos Lietuvos okupacijos 1940-aisiais aktyviai bendradarbiavo su sovietų valdžia, savo kūryba yra prisidėję prie sovietinės ideologijos stiprinimo. **LRT**

BOKSININKĄ STANIONĮ ESPN ĮTRAUKĖ Į ATEITIES ŽVAIGŽDŽIŲ SĄRAŠĄ

Eimantas Stanionis.

Asmeninio archyvo nuotr.

JAV žiniasklaidos gigantas ESPN lietuvi Eimantą Stanionį įtraukė į bokso ateities žvaigždžių 20-uką. 23-ųjų Lietuvos boksiningui sąrašą atiteko 13-a vieta.

„E. Stanionis profesionalo karjerą pradėjo šių metų balandį, 2016 metais dalyvavo

olimpinėse žaidynėse, 2015 metais tapo Europos čempionu bei turėjo puikią karjerą mėgėjų bokse. Jis persikėlė į pietų Kaliforniją, kur sportuoja su bokso šlovės muziejaus nariu Freddie Roachu. Šis treneris atakuojančiu stiliumi pasižymintį E. Stanionį jau lygina su

garsiuoju Manny Pacquiao”, – rašoma ESPN apžvalgoje.

Profesionalų ringe E. Stanionis laimėjo visas keturias kovas. Pirmąją vietą ESPN skyrė 19-mečiui amerikiečiui Ryanui Garciaui. Jis laimėjo visas 13 kovų (12 – nokoutais). **ELTA**

TENISININKAS RIČARDAS BERANKIS NAUJĄ SEZONĄ PRADĖS AKISTATA SU AUKŠČIAUSIU PASAULIO TENISININKU

Naujojo sezono starte geriausio Lietuvos tenisininko Ričardo Berankio laukia įdomus iššūkis.

Australijoje vyksiančio Teniso profesionalų asociacijos (ATP) „Challenger” serijos turnyro „City of Playford Tennis International” vienetų varžybų pirmajame rate lietuvis žais su amerikiečiu Reilly Opelka (229-oji pasaulio raketė). Tai paaiškėjo 2017 m. gruodžio 30 d. ištraukus turnyro burtus. 211 cm ūgio R. Opelka yra aukščiausias pasaulio tenisininkas. Šį titulą 20-metis dalinasi su 38-erių kroatu Ivo Karlovičiumi, kurio ūgis taip pat yra 211 cm. Su galingai sudėtu amerikiečiu 36 cm už jį žemesnis R. Berankis žais pirmąjį kartą. 27-erių metų lietuvis pasaulio reitinge yra 136-as. Šios poros nugalėtojas

Ričardas Berankis. [wikipedia.com](https://en.wikipedia.org/wiki/Ričardas_Berankis)

antrajame rate žais arba su serbu Pedja Krstinu (216-oji vieta ATP reitinge), arba su lenku Kamilu Majchrzaku (197-oji vieta ATP reitinge). Turnyro prizų fondą sudaro 75 tūkst. JAV dolerių.

ELTA

APDOVANOTI GERIAUSI 2017 M. LIETUVOS PLAUKIKAI

Lietuvos plaukimo federacijos apdovanojimų šventėje buvo pagerbti geriausi 2017 m. vandens sporto atstovai ir treneriai. „Metų plaukiku” pripažintas panevėžietis **Danas Rapšys**. Į pasaulio elitą sugrįžusiai **Rūtai Meilutytei** dainininkas Donatas Montvydas įteikė „Metų plaukikės” apdovanojimą, teigiama Plaukimo federacijos pranešime spaudai.

D. Rapšys, vienas iš Lietuvos rinktinės lyderių, 2017 m. pasaulio čempionate Budapešte užėmė 8-ą vietą 200 m plaukime nugara, pasaulio studentų Universiadoje iškovojo 2 aukso ir 1 sidabro medalius, o Europos čempionate Kopenhagoje tapo senojo žemyno čempionu bei pasidabino ir bronzos medaliu. Taip pat buvo nominuoti **Giedrius Titenis** ir **Andrius Šidlauskas**.

Europos čempionate Kopenhagoje Lietuvai plaukikė R. Meilutyte padovanojo 2 aukso medalius, o pasaulio čempionate Vengrijoje – dvyk užėmė 4-ą vietą, vėl pademonstruodama tą greitį, kuriuo savo gerbėjus džiugino prieš 4 metus. Šioje nominacijoje ji aplenkė Ugnę Mažutaitę, Agnė Šeilekaitę ir Kotryną Teterevkovą.

15-metė **K. Teterevkova** ir jos treneris **Michailas Romanovskis** paskelbti „Metų proveržių”. Jaunoji plaukikė Europos jaunimo olimpiniam festivalyje užėmė 4-ą vietą, o Lietuvos plaukimo federacijos taurės varžybose pateko į ge-

2017 m. „Metų plaukikai” – panevėžietis Danas Rapšys ir Rūta Meilutyte. **LRT**

riausiųjų penketuką, įsiterpdama tarp šalies plaukimo grandų. Šiam apdovanojimui nominuoti buvo ir Arijus Pavlidis su treneriu Vygandu Baniu bei Agnė Šeilekaitė su treneriu Giedriumi Martinioniu.

D. Rapšio ir A. Šidlausko trenerei **Inai Paipelienei** atiteko „Metų treneriui / trenerei” skirtas apdovanojimas, kuriam taip pat nominuoti R. Meilutytei padedantis treneris Paulius Andrijauskas bei plaukimo specialistas iš JAV Toddas DeSorbo, dirbantis su Simonu Biliumi.

„Metų sporto mokykla – klubas” tapo **Panevėžio „Žemynos” progimnazija**, plaukimo kuluaruose neoficialiai vadinama „plaukikų kalve”.

„Už pagalbą sportininkams” prizų apdovanotas kineziterapeutas **Andrius Bogdelis**, padedantis geriausiems šalies plaukikams svarbiausiose metų startuose tiek Europoje, tiek visame pasaulyje.

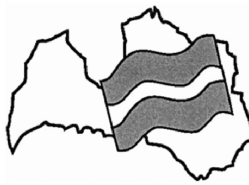
Už savo veiklą pripažinimo sulaukė **Varėnos sporto**

centras, kurio atstovams buvo įteikta „Metų iniciatyvos” apdovanojimas. Metų pradžioje duris šiame mieste atvėrus naujam baseinui, jis iškart tapo aplinkinių regionų bendruomenės traukos centru ir ženkliai prisidėjo prie plaukimo populiarinimo pietų Lietuvoje.

Specialia padėka už nuopelnus Lietuvos sportui apdovanotas **S. Bilis**, 2016 m. tapęs pasaulio čempionu.

Astai Girdauskienei padėkota už pasiekimus šuolių į vandenį sporto šakoje, **Šiaulių „Delfino” plaukimo mokykla** įvertinta už dailiojo plaukimo plėtojimą Lietuvoje, **Algimantas Vilkevičius** – už plaukimo atvirame vandenyje populiarinimą, 2017 m. pasaulio veteranų plaukimo čempionu tapęs **Edgaras Štura** – už pasiekimus veteranų plaukimo sporte. **LRT**

Now serving Lithuanians, including former Taupa Members!

Latvian Cleveland Credit Union

1385 Andrews Avenue
Lakewood, Ohio 44107
216-228-1996 or 800-577-1996
latvian@ameritech.net

Hours: Mon, Wed, Fri 9:00AM-3PM
Tue 9:00AM-5:30PM
Sun 9:30-10:30AM, 1st and 3rd Sundays each month, except Federal Reserve holiday weekends

View our Website and Facebook page for a list of our services:

www.latvianclevelandcu.org

www.facebook.com/latvianclevelandcu

JAKUBS AND SON Laidojimo Įstaiga

**William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Stephen Waite**

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuootojai

936 East 185th Street, Cleveland, OH 44119
36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, OH 44095
Telefonas (216) 531-7770

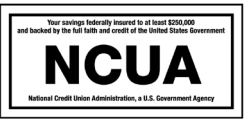
Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsina, teikianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

California Lithuanian Credit Union

Santa Monica, CA

(310) 828-7095

info@clcu.org www.clcu.org

Savings 0.90%
IRA 1.40%

3 Year Term 2.00%
5 Year Term 2.25%
3 Year IRA Term 2.25%